

Leidžia Amerikos Lietuvių
R. Katalikų Sv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga

366 W. Broadway,
South Boston 27, Mass.

VOL. XXXVI. No. 8.

Redakcijai Tel. SO 8-6608

ANTRADIENIS (Tuo)

SAUSIS (January),

30 D., 1951 M.

Administracijai Tel. SO 8-2680

SIX CENTS

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

Korėjos fronte

Ridgway ofensyva

Tokyo — Praeitą savaitę 8-toji armija pradėjo ofensyvą 40 mylių vakarų Korėjos fronto ruože. Paremiamos aviacijos ir tankų UN'o pajėgos pasistūmė žymiai pirmyn ir užėmė labai svarbias frontui kalvas ir miestą Suwon.

Gen. M. Ridgway sausio 28 d. pranešė, kad sausio 28 d. viduriniame Korėjos fronte viskas vyko gerai. 8-toji armija ėmėsi iniciatyvos prieš Kinijos komunistų pajėgas susitelkusias prie Seoul ant Han upės. UN'o pajėgos prasiveržė iki 10 mylių į pietus nuo Seoul.

Dabar vyksta susikirtimai tai vienoje ar kitoje šio fronto vietoje su nežymiais priešo daliniais ir su stambiomis pajėgomis, kai jos buvo atmetos apie 20 mylių atgal, nebuvo susidurta. Manoma, komunistai yra sutelkę prie Han upės apie 60,000 vyrų armiją. Sunkiausios kovos buvo kovoamos į šiaurės rytus nuo Kumyangjang. Priešo atakos buvo sugniuždytos. Čia pasižymėjo Turkijos daliniai.

Gen. MacArthur'o pareiškimas

UN'o pajėgų vyr. vadas gen. MacArthur'as vėl lankėsi Korėjoje ir pats lėktuvu žvalgė frontą; matė 8-tąją armiją atgal stumiant komunistus ir girdėjęs oficialų jų pranešimą, kad dideli patirti nuostoliai privertę juos trauktis atgal. Gen. MacArthur Suwon pareiškė, kad ši mėnesį komunistų nuostoliai žmonėmis siekia: 40,000 užmuštais ir 120,000 sužeistais. Kas sudaro daugiau kaip 1/2 visos jų armijos, masiškai puolusios UN'o pajėgas. Iš šiaurės korėjiečių armijos vėl belikę tik apie 30,000 žmonių. Korėjos pabėgėliai pradėjo slinkti paskui UN'o kariuomenę į šiaurę.

Gen. MacArthur fronte pareiškė, kad dabar čia kovoama daugiau kaip dėl Korėjos: kova eina dėl visos Azijos išlaisvinimo.

IRANAS ANT SLIDAUS KELIO

Teheranas. — Irano ministeris pirmininkas Ali Razmara jau kuris laikas pradėjo vis labiau taikytis prie Sovietų Rusijos. Tai pastebėta po įvykusių su bolševikais prekybos derybų, pasibaigusių pereinamųjų metų rudenį. Tuojau po to Irano vyriausybė vienašališkai nutraukė sutartis su Amerikos inžinieriais ir ekonomistais, kurie buvo pakviesti pakelti krašto pramonę ir naftos produkciją. Iranas taip pat palaiko Indiją ir raudonąją Kiniją Jungtinėse Tautose. Gi šiomis dienomis Ali Razmara visai nelauktai pastatė pasitikėjimo klausimą parlamente ir jį gavo didele balsų dauguma. Tuo jis norėjo parodyti, kad kraštas pritaria jo prosovietiskai politikai.

Iranas eina tokiu pat slidžiu keliu, kaip ir kiti kaimyniniai Sovietų Sąjungai kraštai, kurie tikėjosi nuo bolševizmo išsisaugoti pataikaudami Kremliaus diktatoriui.

Plevenas pas Trumaną

Washington. — Prancūzų ministeris pirmininkas Pleven yra atskridęs į JAV tartis su prezidentu Trumanu dėl kovos su raudonaisiais Azijoje. Išlipęs iš lėktuvo, Prancūzijos premieras pareiškė, kad užsienio politikoje nėra jokio plyšio tarp JAV ir Prancūzijos. Derybų metu jis nori gauti užtikrinimą, kad JAV teiks prancūzams ginklus Indokinijoje ir parems Prancūzijos siūlymą paskelbti raudonąją Kiniją agresore, jei ji ir toliau remis Indokinijos komunistus.

AREŠTAVO LENKŲ VYSKUPĄ

Varšuva. — Lenkijos komunistinė vyriausybė praneša, kad yra areštuotas ir tuo tarpu savo namuose laikomas Kielec diecezijos vyskupas Czesław Karczmarek. Jo laukia teismas. Jis kaltinamas, kad karo metu bendradarbiavo su naciais vokiečiais ir kad yra pats atkakliausias komunistinės vyriausybės priešininkas.

Pirmasis kaltinimas yra aiškiai pramanytas. Lenkai buvo nacių vo-

PRIEŠ PIRMĄJĮ BALF DIREKTORIŲ POSEDĮ

Po Balf Seimo direktoriai renkasi pirmą posėdžiui. Iš kairės į dešinę (viršutinėje eilėje): B. Spudienė, M. Michelsonienė, V. Tysliavienė, V. Sidzikauskas (už J. Tuinilą), M. Kasevičienė, Juozas Ginkus; antroje eilėje: P. Pivaronas, P. Grišienė, J. P. Mačiulis (už prelatą Balkūną), Juozas B. Laučka; priešakyje: Albinas S. Trečiokas, Nora M. Gugienė, kan. prof. Juozas B. Koncius, Elzb. Paurazienė (už Matą Zužą) ir Alena Devenienė.

SOVIETAI PULS JUGOSLAVIJĄ?

Frankfurtas, Vokietija. — Vokietijai yra pasiekusios vis labiau aliarmuojančios žinios iš Balkanų. Visi sovietų satelitai, kaip Bulgarija, Rumunija, Vengrija ir Albanija, skubiai ginkluojasi ir mobilizuojasi. Spėjama, kad dar šiais metais gali prasidėti karas su Jugoslavija. Jei Tito neatsilaikytų, tai ateitų į pagalbą sovietų kariuomenei, sukoncentruota Rumunijoje ir Bulgarijoje. Sveicarijos laikraščiai rašo, kad sovietų kariuomenės Balkanuose vadu paskirtas maršalas Zukovas.

Pulti Jugoslaviją bolševikus verčia keli motyvai. Pirmiausia jo įtaka nepalankiai veikia kitus komunistus, kurie siekia

išsivaduoti iš Maskvos direktyvų. Antra, nesuvaldęs Tito, Stalinas negali pradėti karo Vakarų Europoje. Trečia, Jugoslavija kliudo bolševizmui plėsti į Italiją ir Graikiją. Užėmęs Jugoslaviją, Stalinas pasidarytų visų Balkanų viešpačiu ir žymiai sustiprintų savo strategines pozicijas prie Viduržemio jūros.

Nuteisė nekaltus čekoslovakijos vyskopus

Vatikanas — Komunistų spauda paskelbė, kad procesas prieš 3 čekoslovakijos vyskopus baigėsi. Tirnava vyskupas pagelbininkas Buzalka ir Presov vyskupas Gojdic yra pasmerkti kalėti iki gyvos galvos, o Spis vys-

kupas Vojtassak nubaustas 24 metais kalėjimo.

Šiuo neteisingu pasmerkimu atskleidžiama teismo komedijos uždanga, kuria prisidengus buvo nekaltai pasmerkti aukščiausieji Katalikų Bažnyčios atstovai. Ši tragiška tikrovė ne pirmą kartą parodo tarptautinio komunizmo tikrąjį veidą. Laisvojo pasaulio spauda komentuoja šį sprendimą, pasisakė, kad komunizmas yra priešas visų, kurie tiki į Dievą ir priklauso Katalikų Bažnyčiai.

Atominis bandymas

Washington. — Atominis bandomasis sprogdinimas Las Vegas, Nev., sukrėtė 5-kios mylios aplinkui apylinkes. Sprogdinimas buvo sausio 7 d. tarp 5:30 ir 6 val. rytą. Tai yra vienas iš bandomųjų, įvykdytų Atominės Energijos Komisijos. Ryšyje su šiuo sprogdinimu komisijos pranešėjas pareiškė, kad ateityje bus daromi bandymai reguliariai, kas dvi savaites, išskyrus nepalankių oro sąlygų laiką. Šis sprogdinimas buvo daugelio girdėtas ir pastebėtas. Jis buvo jaučiamas ir Vakarų Kalifornijoje.

Pareikalavo grąžinti

Washington. — JAV pareikalavo iš Sovietų Rusijos grąžinti paskolintus 670 laivus. Jie yra Sovietų Rusijos pasilaikyti po praėjusio karo. Tačiau derybose su bolševikais tuo reikalu dar nepasiekta jokių rezultatų. Atrodo, kad ir šį kartą Sovietų Rusija nepatenkins JAV reikalavimų.

Vadinkime tikru vardu

Prez. Trumano pareiškimas Kinijos klausimu

Washington. — Prezidentas Trumanas praėjusios savaitės pabaigoje spaudos atstovams pareiškė, kad jis yra tos pačios nuomonės, kaip ir Warren Austin, Jungtinės Tautos atstovas, kuris reikalauja "agresorių ir vadinti agresorium", o ne kitaip. Tokios pat nuomonės yra Atstovų Rūmai ir Senatas, balsų dauguma priėmė reikalavimą raudonąją Kiniją skelbti agresore. Tačiau prezidentas pastebėjo, kad skubintis su tuo nereikėtų, kol su kitomis draugiškomis tautomis nesusitarta, kas ir kaip daryti. "Jungtinės Amerikos Valstybės", — pareiškė prezidentas, — nėra linkusios

save ir kitus įtraukti į didesnę karą Toluose Rytuose".

Šie prezidento pareiškimai rodo, kad norima negilinti atsiradusio nesutarimo tarp Britanijos ir JAV Kinijos klausimu, bet nenorima ir palikti Kinijos "nekaltos". Koks bus rastas sprendimas, parodys tolimesnė diplomatinė ir ginklo kova.

Toje pat spaudos konferencijoje prez. Trumanas užsiminė ir apie jo sudarytą komisiją subversyviai gaivalui suvaldyti. Jis nurodė, kad jos uždavinys yra budėti krašto sargyboje nevaržant krašto politinės laisvės, bet ir neleidžiant piktam ja naudotis.

UODEGĄ JAU ĮKIŠO

Kairas, Egiptas. — Pasaulinės Pašto Unijos, kuri priklauso Jungtinės Tautos, įvykusioje konferencijoje slapto balsavimu vietoje nacionalistinės Kinijos nariu išrinkta raudonoji. JAV atstovas John Reading pareiškė, kad slapto balsavimas rodo silpnumą ir nuolaidumą raudoniejiems. Gi raudonosios Kinijos atstovas Su Yu Nung, kuris laukė pasirengęs už durų ir tuojau užėmė konferencijoje vietą, pastebėjo, kad jį tik

jėga galės išmesti, jei kas išdrįs.

Valstybės, balsavusios už raudonąją Kiniją, savo veidą pridengė slapto balsavimu. Matyti, kairios gėdijasi save viešai parodyti.

Mirė Mannerheimas

Sausio 27 d. Šveicarijoje, Luzanos ligoninėje mirė 83 metų maršalas baronas Karolis Gustavas Emilis Mannerheimas, suomių tautos didysis karys, buvęs prezidentas.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

▲ Gen. Douglas MacArthur, sulaukęs 71 metų, savo gimtadienio proga (sausio 27 d.) sulaukė labai daug sveikinimų iš Amerikos ir laisvųjų pasaulio kraštų.

▲ George Marshall, gynybos sekretorius, pareiškė, kad Amerika negali būti saugi, jei kas mėnuo neparuos po 50,000 vyrų karo tarnybai.

▲ Gen. Dwight D. Eisenhoweris, grįždamas iš Europos, buvo nuskridęs į Islandijos salą (Iceland), kuri yra visai neginkluota, bet labai svarbi strateginiu atžvilgiu.

▲ Kanados vyriausybė tarėsi su gen. Eisenhoweriu Europos gynybos klausimais. Oficialiai pranešama, kad tiems reikalams bus paskirtas 500 milijonų dolerių.

▲ John Foster Dulles, valstybės departamento ypatingas patarėjas, nuvykęs į Japoniją taikos sutarties parengti, visuomenės buvo sutiktas su dideliu entuziazmu.

▲ Airių organizacijos įteikė Mass. valstybės kongresui rezoliuciją, kurioje prašo pripažinti kovą 17 d. legale švente visoje valstybėje. Dabar ji švenčiama tik Suffolk apskrityje.

▲ Cenzo biūras praneša, kad Naujojoje Anglijoje sumažėjo ūkių. 1945 m. buvo 150,311 ūkių, o 1950 m. beliko tik 103,168.

▲ Bostono arkivyskupija davė 422,000 svarų drabužių Korėjai. Drabužių vajas buvo vedamas J. E. arkivyskupo Richard J. Cushing direktyvoje.

▲ Ruhl Bartlett, diplomatinės profesijos, Tufts Kolegijos, kalbėdamas Mass. Moterų Balsuotojų Lygos susirinkime pareiškė, kad Jungtinės Tautos "negali dirbti kaip kolektyvė saugumo sistema".

give
FIGHT HEART DISEASE

Dr. Kazys Sruoga - Veržikas

Čia kertasi rusas, kinas ir japonas

CICERO, ILLINOIS. — Korėjos įvykių užkulysiuose yra vienas dalykas, kurį reikėtų žinoti ir niekada iš akių neišleisti. Tas dalykas atveria vieną didelę paslaptį. Jis pasako, kodėl raudonieji kinai taip beatodairiškai veržiasi į mūsų ir kodėl Sovietai yra pasiryžę tik tenai mesti savo didelį karo svorį.

Tas dalykas. — Mandžiūrija. Šis kraštas yra tikras raktas į rytų Azijos užvaldymą. Mandžiūrijoje gyvena apie 45 milijonai labiausiai užgrūdintų ir techniškai pažangių kiniečių. Ten yra svarbi gamtos turtų ir, palyginti, išvystyta pramonė. Dėl šios priežasties šis kraštas yra tikras raktas į mūsų ir japonų.

Kone tris šimtus metų Rusija visokiais būdais spraudėsi į Mandžiūriją. Tame laikui rusai pradžiai ir savo transibirinį geležinkelį per Mandžiūriją. Bet gi japonai 1905 m. nugalėjo (jiems padėjo anglai) rusų imperiją ir įgavo svarbių teisių Mandžiūrijoje. Pradėjo rusus iš ten spausiti. Gi 1931-32 m. Japonija, kariaudama su Kinija visiškai įsigalėjo Mandžiūrijoje ir rusų įtaką iš ten išgavo.

Antras pasaulinis karas vėl likvidavo Japoniją iš Mandžiūrijos ir palaidojo vartus sovietams. Suprantama, kinams (vis vien ar jie raudoni ar geltoni) nei rusai nei japonai nėra ten malonūs svečiai. Daug kas manė ir svajojo, kad bus nenugalima kiltis raudonųjų kinų ir sovietų draugystei. Deja, pasidarė kitaip. Sovietai šiandien kinų viešpačiai ir valdovai. Ir pirmoje eilėje sovietų interesai.

Korėja yra vartai į Mandžiūriją — į Azijos valdymo sostą. Ir priešinai: Korėja yra vartai iš Mandžiūrijos į Japoniją, Pacifiką ir toliau. Suprantama, kodėl šioje, o ne kitoje Azijos vietoje sovietai suorganizavo puolimą. Pirmiau šiaurės korėjiečiai, vėliau raudonieji kinai ir dar vėliau — bus raudonieji rusai. Iš čia visiškai yra aišku, kas būtų, jeigu vakarų sąjungininkai bombarduotų Mandžiūriją. Čia daug ir spėlioti nereikia. Taip pat suprantama, kodėl raudonieji kiniečiai turėjo atminti net ir "miuncheniską" Jungtinių Tautų Organizacijos suplanuotą karo paliaubų prašymą.

GRIZĘ IS RUSIJOS OLANDAI PASAKOJA

Iš Rusijos po 5 nelaisvės metų buvo grąžinti 96 olandai, kaip buvę vokiečių kariuomenės kariai. Vienas iš jų, kuris buvo laikomas Odesoje, pasakoja apie didelį vietinių gyventojų bėdą. "Rusai miršta kaip musės nuo persidirbimo ir bado. Rusų vaikai spiedavosi apie mūšų laivą ir prašė duonos. Kai kurie mirė tiesiog alkstose. Mes negalėjome jų maldavimo patenkinti. Patys gaudavom tik 600 gr. duonos — baisios duonos! Atėdavo ir moterys, prašydamos duonos parduoti. Kai mes atsiskaidavom, už duoną jos pasiūlydavo pačios".

Kitas olandas pirmojo pasakojimą papildė. "Moters ir vaikų buvo apsiėmę skudurais, badi ir nuolat susalę. Bent kaime. Miestuose buvo truputį geriau. Žiemą rusai kojas apvėdavo skudurais, arba mūvėdavo veltinius. Rusai yra alkani ir laiko save žuvusiais. — Jie vagia viską, ką tik gali. Jie kapstosi atmatų duobėse, kartais susipeidami dėl rastos supuvusios bulvės".

Belaivis, kuris buvo Sibire, pasakoja, kad darbininkas uždirba mėnesiui 600-800 rublių, o duonos kepalėlis kaštuoja 200 rublių.

Nuo savęs tenka pridurti, kad badavimas ir dabar yra visuotinis reiškinys Sovietų Rusijoje. Jis atėjo jau ir į Lietuvą. Ligi 1948 iš Rytprūsių žmonės eidavo į Lietuvą elgetauti. Būriai plūdo su maistu.

KATALIKŲ SEIMELIS

Prašoma visi Federacijos skyriai ir visos katalikiškos organizacijos išrinkti atstovus į Naujosios Anglijos Katalikų seimelį, kuris įvyks š. m. vasario 25 d. Nekalto Prasidėjimo šv. Panelės lėf. parapijos svetainėje Cambridge, Mass. Nuoširdžiai kviečiame dvasiškus ir pasaulinius seimelyje dalyvauti.

V. J. KUDIRKA, Apskričio Pirmininkas.

"ZVAIGZDĖ"

Skaičiuokite ir Plafinkite Jėzaus Širdies Pasiuntinį
Kaina mėnesiui \$2.00. Užsienyje \$2.50

Adresas: "ZVAIGZDĖS" ADMINISTRACIJA
488 E. Seventh St., So. Boston 27, Mass.

Londono miesto galva rengia balių. Jam pristatomas penkerių metų svečias. Jis sveikina "lordiskai".

MARKSIZMAS SUKELIA BADA

"New York Times" laikraščio korespondentas Beigrade, Jugoslavijoje, nurodo vieną iš priežasčių, kodėl tame krašte kilo badas. Jis sako, kad komunistai yra įsitikinę, jog negali būti nepriklausomos valstybės be savo pramonės. Kadangi Jugoslavija yra žemės ūkio kraštas, o Tito parėmė ją iš karto paversti pramonine šalimi, tai jis apleido žemės ūkį ir ėmė steigti fabrikus. Žemės ūkio gaminių bei jokios atodairios buvo keičiami į mašiną. Bet mašinos negalėjo taip greitai funkcionuoti, o apleistas žemės ūkis nedavė derliaus. Eksperimentas atsimokėjo bado, ypač kad pasitaikė dar sausra, kuri nusinešė 4 milijonus tonų maisto ir pašaro. Sausra nebūtų taip skaudžiai atsiliepusi, jei žemės ūkis nebūtų buvęs sugriautas. Paties

naugusį į šoną pirštą ji atpažino savo vyrą, kuris buvo NKVD sumistas. Jo apsiaustas buvo rastos tokio turinio raštelis: "Aš (vardas, pavardė, vieta) prašau, kas šį raštelį ras, pranešti mano žmonai Linai, kad parodymus prieš mane NKVD yra davę septyni žmonės (čia suminėtos pavardės). Jie paliudijo prieš mane teismui. Mane pasmerkė mirti, ir tuojau būsiu sušaudytas. Dievas mato, kad aš nekaltas. Tegul Dievas atleidžia ir jiems kaltes". Pasirodė, kad iš tų liudininkų tuo metu du jau buvo mirę, du buvo aukšti sovietų kariuomenės pareigūnai ir trys dar ramiausiai sau Vinicij gyveno, niekam nenujaudiant, kad jie yra NKVD agentai.

Laikraštis priduria, kad tokių kapų Ukrainoj buvo atasta ir daugiau. Krasnodaro NKVD buvo sugalvojęs net mašiną negyviems žmonėms susmulkinti.

Sudarė katalikų kareivių biūrą

J. E. arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D. šiomis dienomis pranešė, kad yra sudaręs "Katalikų Kareivių Biūrą". Biūras tarnaus katalikams kareiviams didžiojo Bostono srityje. Biūro direktorium paskirtas kun. Philip J. Kearny, dabartinis Katalikų Labdarybės biūro direktorius pagalbininkas.

• Šventųjų metų paroda
Šventųjų Metų proga Romoje buvo surengta misijų meno paroda. Ji bus perkelta į Ispaniją ir parodyta kovo mėnesį Madride ir Barcelonoje. Parodos perkėlimu rūpinasi pati Ispanijos vyriausybė per kultūros institutą ir misijų tarybą.

• Nauji krikščionys Japonijoje
Japonijos sostinėje — Tokijo — vien per Kalėdų savaitę jėzuitai pakrikštijo apie 500 naujų krikščionių šv. Ignaco bažnyčioje.

• Ispanų ambasadorius apdovanojo
Naujai paskirtas Ispanijos ambasadorius JAV-bėms — Jose Felix Lequerica — apdovanojo aukščiausiu šv. Alfonso Išmintingojo ordinu kunigą dr. J. F. Thorningą, Corrolton Manor, Md., kaip labiausiai pasidariusiam ispanų-amerikiečių draugystei. Anksčiau jis buvo apdovanojamas Didžiojo Karalienės Izabelės kryžiumi.

• Švedijoje tik 45 katalikų kunigai
Švedija yra ištisai protestoniškas kraštas, kadaise net ginklų kovoje prieš katalikus. Seniau buvo tik 6,000 katalikų, dabar jų priaugo iki 16,000, kuriuos aptarnauja 45 kunigai. Gyventojai yra smarkiai išsiblaškę po kraštą, kunigai važinėja dviračiais. Mokyklose jie negali dėstyti religijos, nes pagal valdžios potvarkius ten dėstomas tik protestoniškas mokslas.

• Airiai rūpinasi savo išsivais
Dubline parengta fotografijų paroda, kurioje išstatyta daugiau kaip 200 nuotraukų. Jos vaizduoja visą airių gyvenimą ir kultūrą. Ši paroda bus parodyta pirmiausia Amerikoje, kurioje gyvena apie 20 milijonų airių. Tegū jie pamato, kur yra nužengusi jų tėvynė. Be to ši paroda bus surengta ir Australijoje ir Europoje.

• Rusūs nori atrodyti europietiški
Karaliaučiuje daugumas vokiečių moterų dirba siuvalkose, nes rusės nori europiškai taisyti. Daugelis yra tarnaitės rusiškose šeimose. Ir čia nori rusės europiškai išmokyti stalą užtiesti, virti, bet gi jos

KARALIAUČIUS IŠŽUDYTAS IR UŽTERŠTAS

Iš 370,000 gyventojų vokiečių beliko tik 3000

Sugrįžus iš Karaliaučiaus į vakarus vokiečiai papasakojo savo pergyvenimus "Das Ufer" laikraščiu. "Kai aš dabar pamatau žmones, pilnus jaunystės ir jėgos, aš negaliu atsikratyti minties, kad tie veidai tuojau pavirs numirėlių kaukėmis ir kad lankstūs kūnai pro šalį besukbančių žmonių bus tuojau ištieti ant morų". — Tokiomis mintimis jis negali nusikratyti po to, kai praleido 26 mėnesius Karaliaučiuje, suimtas Wrangelkaserne, gulėdamas ant cementinių grindų be jokio pakloto ir apklotu, pro sudraskytą stogą lietui varvant, matydamas šalia savęs šimtus mirštant ir vis klausdamas savęs: ar jau mano eilė? 1947 išlikę gyvi vyrai vėl pamatė Karaliaučiaus gatves. Jau buvo tramvajai, aptarnaujami iš pradžios vokiečių. Buvo jau ir elektra, bet dujų nebuvo. Gatyvėse užrašai vokiški.

Karaliaučius buvo turėjęs 372,000 gyventojų. 175,000 buvo dar tada, kai gen. Lasch 1945. 4. 10. atidavė sovietams sugriautą miestą. 60,000 žuvo pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 vokiečių, kurie imta deportuoti nuo 1947 m. Jau 1947-8 m. žiemą buvo atgabenta iš Rusijos civilių ir karių 100,000. Šiandien vokiečių yra 3,000. Jie laikomi kaip pirmomis dienomis, kai rusai įėjo į miestą. 1946-7 m. žiemą žuvo vėl 20,000. Liko dar apie 80,000 v

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATED OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917 authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$5.00 Amerikoje metams \$5.00
Domestic once per week yearly \$3.00 Vieną kart savaitėje metams \$3.00
Foreign yearly \$5.50 Užsieny metams \$5.50
Foreign once per week yearly \$3.50 Užsieny 1 kart sav-tėj metams \$3.50
966 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone: Redakcijai — SO 8-6608; Administracijai — SO 8-2880

Pakeliui į trečią karą

Spėliojimui apie trečiojo pasaulinio karo pradžią atsirado vėl naujų davinų. Trys nauji dalykai galutinai paaiškėjo. Pirmas dalykas, kad karas Kinijoje turės būti. Nori ar nenori — reikės kariauti. Sovietai šitą antrą frontą užplanavo ir įvykdė. Kokios to pasekos galėtų būti? Gali pasidaryti nebeįsivengiama Čenkaišeko invazija į Kinijos kontinentą. Be Amerikos pagalbos čia nepašėis. Mandžiūrijos bombardavimas gali pasidaryti būtinas. Gi Mandžiūrija Sovietams labai opi vieta. Ten, ar bent netoli jau yra apšiai paruoštos rusiškos kariuomenės. Pagaliau, apie 100 tūkstančių japonų gerai išmokslintos policijos gali per labai trumpą laiką būti paversti į modernią kariuomenę. Filipinai parodys taip pat didesnį aktyvumą. Aišku, kad raudonieji kiniečiai turės daug smūgių pakelti. Naminis partizaninis karas Kinijoje gali taip pat greit įsilipti. Ar Sovietai į tai galės pasyviai žiūrėti? Ar raudonieji kiniečiai su tuo sutiks? Juk yra tam reikalui ir Kinijos ir Maskvos raudonųjų sutartis.

Europoje atsirado taip pat daugiau aiškumo. Organizavimas fronto prieš Sovietų užpuolimą perėjo iš teorijos į praktiką. Generolas Eisenhoweris jau rikiuoja kariškas divizijas visų prieškomunistinių Europos kraštų. Įtrauktas ne tik Franco ir Tito, bet angažuojama arčia ir Turkija ir kiti iki šiol mažiau minėti kraštai. Visą krūvon sudėjus, davus gerus modernius ginklus ir tinkamą karo vadovybę, gausi tokia karo pajėga, kurios Sovietai per trumpą laiką negali tikėtis parblokti. Be to, ateis Amerikos neišsienkama karo mašina ir maistas išalkusiems žmonėms. Gi Sovietų pavergtų tautų partizaninis žukimas yra taip pat labai silpna vieta Sovietų užpuoltoje ofensyvoje. Sovietai visa tai aiškiai mato. Ar jie nesurizikuos ką nors tokio padaryti, kol jiems atrodo dar ne per vėlu? Bet vėl gi čia Amerikos atominių bombų didelis ir kasdien augas skaičius sudaro Sovietams nemažą kliūtį.

Paskutinis dalykas — tai, vokiečių ginklavimas. Sovietai pasakė, kad jie to nepakės. Prancūzai ilgai buvę labai priešingi vokiečių ginklavimui, dabar vis daugiau nusileidžia. Generolas Eisenhoweris jau suina į kontaktą su vokiečiais ir, nepaisydamas Sovietų protestų, pradėjo ir skubų ir realų darbą. Tai gi Sovietai stovi dabar prieš padėtį, kuri reikalauja greito sprendimo.

Kazys Veržikas.

Vienas iš mūsų bendradarbių, jaunas gabus teisininkas Dr. S. gerai pažįstas Vakarų Europos ir JAV saugumo įstatymus, sutiko "Darbininko" skaitytojus plačiau supažindinti su priimtu vidaus saugumo įstatymu, nukreiptu ypač prieš komunistus. Vienas straipsnis čia spausdinamas. Toliau seks kiti.

McCarran aktas

Pereitų metų rugsėjo mėn. 23 d. Kongresas priėmė Vidaus Saugumo Įstatymą (Internal Security Act of 1950), kartais vadinamą McCarran aktu, pagal autoriaus pavardę. Šis įstatymas nebuvo spaudos plačiau paminėtas, nes tuometinių kovų įkarštis Korėjoje buvo atitraukęs visuomenės dėmesį nuo kitų krašto reikalų, nors pats įstatymas nustato vidaus kovai su komunistais ypatingas priemones ligi šiol jokio kito valstybės neišbandytas.

Priimtas didelė balsų dauguma

Vidaus Saugumo Įstatymas sutiko labai smarkią opoziciją, buvo Prezidento vetuotas, bet Atstovų Rūmų ir Senato antrą kartą priimtas labai didele balsų dauguma, taigi Prezidento veto buvo nugalėtas ir įstatymas yra įsiteisėjęs. Per paskutinį balsavimą, kuris turėjo nulemti Prezidento vetavimą, Atstovų Rūmų už įstatymą balsavo 286, prieš — 48, nebalsavo — 95; o Senate už įstatymą balsavo 57, prieš — 10, nebalsavo — 29.

Skirtingos nuomonės

Įstatymo autoriai tvirtino, kad jų siūlomos priemonės apsaugos Amerikos vidaus padėtį nuo priešvalstybinių gaidžių veiklos, netgi nesuvaržydamos pilietinių laisvių, o įstatymo prie-

šai teigė, kad šios priemonės pasieks kaip tik priešingų rezultatų: negarantuos vidaus saugumo ir suvaržys piliečių laisves.

Atrodo, kad abiejose pusėse buvo sąžiningų ir patriotiškai nusiteikusių žmonių, todėl tik ateitis galės parodyti, kaip sprendimas buvo teisingesnis.

Pinklės komunistams

Daug kritikų sakė, kad įstatymo siūlomos priemonės yra labai nelanksios ir jų įgyvendinimas beveik neįmanomas, kad jos tik padės komunistams. Kongrese tokiems buvo paprasčiausiai atsakyta, kad tuomet nesuvaržoma, kodėl komunistai stengiasi šio įstatymo priėmimą visokiais būdais sutrukdyti ir smarkiai jį puola, jei tas įstatymas, vietoj pakeičiant, gali jiems tik padėti. Amerikos komunistų eilėse yra puikių intelektualų ir labai gabių teisininkų, kurie anksčiau negu kas kitas tiksliai nustatė, kokios jiems ruošiamos pinklės.

Jie tikėjosi ir laukė kitokių priemonių

Jungtinių Valstybių politikai keletą metų svarstė, kokį būdą pasirinkti komunistų veiklai krašto viduje tvarkyti. Dauguma siūlė paprasčiausią priemonę — uždrausti komunistinę veiklą. Prieš tokį siūlymą pasipriešino net pats FBI direktorius Edgar J. Hoover, nes esą toks teisinis komunistų "likvidavimas" suvarytų juos visus į pogrindį ir Amerikos saugumo organams ap sunkintų sekti jų darbais. Patiems komunistams šios priemonės nebūtų labai baisios, nes jų veikimas, kad ir nebūdamas uždraustas, visur ir

visais laikais yra buvęs pusiau slapas. Paprastai komunistai labai saugo, kad niekas tos jų slaptos veiklos neišvilkų į dienos šviesą, į ką naujasis saugumo įstatymas kaip tik yra atkreipęs visą dėmesį.

Įstatymas nukreiptas prieš diktatūrą

Įstatymo §2 nurodo šių priemonių reikalingumą, nes esą po ilgų tyrinėjimų Kongresas nustatė, kad "egzistuoja pasaulinis komunistų judėjimas, kuris pagal savo kilmę, išsivystymą ir dabartinę praktiką yra revoliucinis judėjimas", siekias įvairiomis nelegaliomis priemonėmis ir prireikus naudojant smurtą bei jėgą "įkurti kiekvienoje pasaulio valstybėje totalitarinę diktatūrą". Šitas pasaulinis komunistų judėjimas yra "diriguojamas ir kontroliuojamas vienos svetimos valstybės komunistinės diktatūros", ir nors įstatymas neišvardija Sovietų Sąjungos, bet visiems turi būti aišku, kokią "svetimą valstybę" turima galvoje.

Norima apsisaugoti nuo komunistų sąmokslų

Komunistų judėjimas Jungtinėse Valstybėse siekia priartinti momentą, kuomet kraštas bus tiek užimtas svetimais įsipareigojimais bei nulinamas vidaus nesutarimų, kad valdžios nuvertimas jėga pasidarytų įmanomas dalykas. Pildydamas konstitucinę pareigą, "rūpintis krašto saugumo reikalais, išsaugoti Jungtinių Valstybių kaip nepriklausomos tautos suverenitetą ir garantuoti kiekvienai valstybei (State) respublikinę valdymosi formą", Kongresas leidžia šį įstatymą, kad sutrukdytų pasauli-

BALF Vajaus New Yorko Komiteto valdybos nariai (iš kairės į dešinę): A. S. Trečiokas — vicepirmininkas, dr. Aldona Šliupaitė — išdėminkė, Vaclovas Alksnis — vicepirmininkas ir Juozas Boley — pirmininkas. BALF Seimo metu New Yorko komitetas įteikė \$3,230,90, Tag Day rinkliavos likučius. Vajus New Yorke iš viso davė \$9,709.20.

niam komunistų sąmokslui įvykdyti savo planus Amerikoje. Įstatymas paskelbia, kad komunistinis veikimas Jungtinėse Valstybėse sudaro "aiškų ir betarpišką pavojų", kas pagal Amerikos teismų praktiką turi didelę reikšmę, nes tik tokio pavojaus atvejais gali būti apribojamos piliečių individualinės laisvės.

Apibrėžiamas naujas nusikaltimas

Įstatymo §4 apibrėžia naują nusikaltimą, baudžiamą iki 10 metų kalėjimo ir iki 10,000 dolerių baudos už sąmokslą atlikti kokį nors "veiksmą, žymiai prisidedantį prie įvedimo Jungtinėse Valstybėse totalitarinės diktatūros", kontroliuojamos kurios nors svetimos vyriausybės. Sakoma, kad šis nuostatas esąs per daug platus, neapibrėžtas ir todėl prieštaraujantis Konstitucijai, nes baudžiamąjį įstatymą apimtis turi būti aiški ir jo turinys tiksliai nustatytas. Jei Aukščiausias Teismas kartais panaikintų šį nuostatą dėl konstitucinių priežasčių,

Uždraudė įvežti vėžius

Washington. — Sausio 26 d. Jung. Valstybės uždraudė vėžių mėsos įvežimą iš Sovietų Rusijos. Uždraudimas motyvuojamas tuo, kad toji mėsa gaminama panaudojant vergų darbą. Uždraudimo įsakymas buvo išleistas išdo departamento, remiantis įvežimo įstatymu. Amerikos vėžių pramoninkai, remiami kai kurių kongreso narių, seniai protestavo prieš dumpingą (nešvarią konkurenciją), kuria rusai labai numušdavo vėžių kainas Jung. Valstybėse. Sovietus įgalindavo tai padaryti, naudodami napmokamą, priverstiną vergų darbą. Jų protestai ilgai buvo svarstomi išdo departamento ir dabar prieita, kad tikrai Rusijoje vėžiai gaudomi vartojant priverstiną vergų darbą.

tai šis žingsnis nepadarė didelės spragos, nes jis apima tik nežymią įstatymo dalį. Dr. S. (Bus daugiau)

Tačiau kaip išgavus iš Olgos savanorišką vagystėje prisipažinimą? Kad nors, dabar liudininkui girdint, pasipaskotų apie savo išlaidų gyvenimą Paryžiaus gatvėse, tai būtų galima užtempti ant vagystės kurlapio. Bet ji tyli kaip užkerėta. Atrodo, ne negirdinti ką Šampanovas kalba. Jos mintys kažkur kitur skrajoja. Ar tik nebus užimta išsigelbėjimo planais. Ir kur, pagaliau juos veda?

Tas klausimas ne juokais pradėjo Šampanovui rūpėti. Kol dar ėjo nuskuriosio priemiesčio gatvėmis, buvo natūralu: pogrindis visuomet telkiasi griuvėsių ir šlamštų vietovėse. Juodu su Šeškaičiu laukė laukė, kad štai Olga apsisistos ties kuria bakaže ir nurodys, kad ji čia gyvena. Bet Olga niekur neapsistojo ir vis slinko pirmyn. Jau lušnelės liko užpakaly, jau grynai pieva, o ji vis eina. Dabar juodu tikisi, kad Olga apsisistos ties kuriuo griuvėsių ir parodys lindynę į požemį, bet Olga slenka pirmyn. Jau matyt miškas. Tiesa, miškas dar už kokio kilometro, bet su kiekvienu žingsniu jis artėja. Šampanovas su Šeškaičiu susižvelgė. Šampanovas prabilo.

— Klausyk, Olga Pavlovna, kur mus veda? Juk ne miške gyveni, tik kur nors pas žmones.

— Aš vedu kur reikia.

— Ne. Taip toliau negalima. Sustokime, — tarė Šampanovas.

Jie sustojo ir apsidairė. Dabar tik pamatė, kad bėgti bėga pas juos kažkoks karininkas.

kas. Jis iš tolo moja, kad sustotų. Bet jie jau buvo sustoję ir nustebe laukė, kas čia bus. Karininkas atrodė labai susijaudinęs.

— Tovaršič pulkininke! — kreipėsi į Šampanovą. — Tamstai grėsia pavojus. Ši ponija veda jus į banditų guolį. Kol dar ne pervėlu, grįžkit atgal.

Šampanovas vos susilaikė nesudrebėjęs. Bet apsimetė nejojančiu.

— O jeigu aš jai įsakiau ten mus vesti? Karininkas gūstelėjo pečiais.

— Jeigu taip, tai labai atsiprašau.

Ir griežtai atsaliutavęs, apsisuko eit atgal. Šeškaičis pamerė Šampanovui. Jis nutūto, kad čia kas nors ne taip. Šampanovas atšaukė karininką, kurs griežtai apsisukęs, grįžo atgal.

— Ką įsakysite, tovaršič pulkininke?

— Tamsta nori pabėgti? — tarė Šampanovas. — Iš to numanu, kad pavojus iš tikrųjų esama. O gal tik norėjai iš manęs pasijuokti?

— Juoktis iš viršininko pavojingiau, negu kautis su banditais, — tarė karininkas. — Banditų kulką gali prašaut pro šalį, o kirsti juokus iš viršininko — tikra mirtis. Tačiau jei norite mane išbandyti, pasiimkite su savim, ir aš parodysiu ką gali padaryti.

Šampanovas peržvelgė karininką nuo galvos iki kojų. Palyginus su Šampanovu, jis atrodė kaip gaidys greta nusipenėjusio žaiono. Šampanovas nuolaidžiai šyptelėjo.

— Na, įdomu, ką tamsta banditams parodytum?

— Tamsta parodys lietuvių, o aš štai ką, — atsakė karininkas ir grybštelėjo Šampanovą už alkūnės.

Šampanovas sužviogė ne savu balsu ir sūsmuko ant žemės.

— Nešauk taip garsiai, nes banditų prisi-

šauksi, — tarė karininkas ir sudavė jam per žandą.

Šampanovas kaip buvo išsižiojęs, taip ir paliko. Susičiaupė nebegalėjo, nes žandas buvo išnarintas. Iškištas liežuvis nebesaukė, tik kymiai stenėjo. Karininkas apčiupinėjo jo kišenes ir ištraukė stambų revolverį. Paskui kreipėsi į sustūbusį Šeškaičį.

— Ko tu žiopsai, tarsi šmėklą pamatęs? Veskis savo šėfą pas gydytoją — matai, kokio jis padėty. Na, greičiau — pajudėk!

Ir suspaudė jo antpetį. Šeškaičis garsiai suspiegė ir sukrito. Ir iš jo kišenes karininkas ištraukė pistoletą. Paskui kreipėsi į Olgą.

— Na, panele, dabar skubėkim į mišką. Bet Olga nė ne krust. Stovėjo, lyg nuostabaus sapno sukaustyta.

— Na, ko stovi? Čia ne sapnas. Žiūrėk, saulutė šviečia. Ir aš ne koks burtininkas ir ne rusų karininkas, tik lietuvių partizanas Genys. Gal girdėjot? Ne? Tai nesvarbu. Aš čia ne kokių stebuklų rodo, tik porą japoniškų triksų panaudojau. Na, skubėkim. Tas žioplis po kelių minučių atsipeikės ir šauksis pagalbos, o miškas dar tolokai.

Jis pagriebė Olgą už rankos, ir abudu protėkine nusiskubino į girią.

Tuo tarpu atsipeikėjęs nuo skausmo ir sukrėtimo Šeškaičis vedėsi į miestą išsižiojęs ir klymiai dejuojantis Šampanovą. Pradžioje buvo garsiai bešaukšias pagalbos, bet greit susiprato, kad su tokiu ligoniu reikia ko labiausiai vengti viešumos... Bet gi neišvengė. Vidurdienu nuo žmonių nepasilėps. Pradžioje viens kits nedrąsiai pasižiūrėjo ir tik iš tolo sekė, paskui vis daugiau žiūrovų prisijungė ir pagaliau visa minia juos lydėjo. Suprantama, neapseita be pastabų.

— Kas jį taip sužalojo, kad baisu žiūrėt?

Gal partizanai?

Tai vis pašnabždomis. Bet štai kažkas visų balsu riktelėjo.

— Tokias žaizdas tik Japonijoje pagydoma. — Cha, cha, cha!

XLI.

Dobilienės slėptuvė, kuri buvo iškasta čia pat prie jas namelių, susirinko būrelis partizanų, jų tarpe ir Genys, jaunesnysis Andrius Stuoobrio sūnus. Atsilankė ir jo vyresnysis brolis Andrius, pramintas Sakalu. Dalyvavo ir kiti žymesni partizanų vadai. Mažai jiems ten beliko slėptuvių, ir šis nedidokas Dobilienės požemis, pačiam pirmi miesty įkurtas, buvo saugiausias, nes bolševikų žvalgybai nė į galvą neatėjo įtarti, kad taip arti miesto būtų įsikūrę partizanai, ir dar pas tokią ištikimą komunistę kaip Ona Dobilienė, kuri taip sąžiningai skalbė ir lopė komisarų baltinius.

Dobilienė ne tikra jos pavardė. Ji buvo pulkininko S. žmona. Kai du čekistai buvo atvykę areštuoti jos vyrą, tai buvo taip netikėta, kad pulkininkas paskubomis įbruko savo žmonai revolverį, manydamas, kad ant jos asmens kratos nedarys. Kai jie pradėjo pulkininką kirsti, žmona abudu čekistu nušovė ir, nebesusivokdama ką daranti, tuojau iš namų išbėgo. Nuo to laiko ji savo vyro daugiau nebematė. Jis taip pat turėjo pabėgti, tik nežinia kur. Veikiausiai į Vokietiją, bet ji tik spėliojo, nes jokių žinių iš anapus geležinės uždangos nebe galima gauti.

Dobilienė baltai nusidažė plaukus, apsimetė senele, susikūprino, apsirėdė skarmalais, pakeitė pavardę ir nuėjo tiesiog į čekų prašyti darbo. Pasisakė esanti skurdžiaus darbininko našlė, kurios vyrą nužudė banditai. Esanti baduolė ir prašanti betkokio darbo. Mokanti gerai skalbti ir taisyti baltinius.

Lėktuvai

Lietuvius bombarduoja Rytrpūsūs

Pirmą kartą lėktuvus nuo žemės pakilo 1903 metais, t. y. prieš 48 metus. Prieš tai vokiečių grafas Zepelin, gyvenęs Wuertenberge ir miręs per pirmąjį pasaulinį karą, buvo padaręs diržabį, dažnai kur vadinamu cepelinu (pagal patį grafą). Po to aviacija vystėsi šuoliais. Per pirmąjį karą kautynėse dalyvavo ir lėktuvai. Jie buvo dar netobuli, pagyginus su mūsų laikais. Lakūnas sėdėdavo apačioje visiška atviroje erdvėje, ant tam tikro balno, lyg ant dviračio. Už jo buvo žvalgas, kuris, reikalingi esant "bombardavo".

Tos bombos visai nepanašios į šių dienų bombas, kurios kaukdamos skrodžia orą, pramuša didžiausius namus ir, įlindę į rūšį, sprogs. Anais metais vartojo paprastas rankines bombas. Jos nebuvo niekur pritaisytos. Žvalgas imdavo su ranka ir kaip kokias ropes mesdavo iš lėktuvo į taikinį. Jų svoris nedidelis — iki penkių svarų. Kad kartais, staiga lėktuvui kritus ar nusileidus, jos nesprogtų nuo sutrenkimų, buvo užkietos tokiu kietu kietu. Todėl, pamatęs kur nors prieš sėdintį ar kokį kariuomenės telkinuką, pirmiausia turėjai ištraukti kietą, nes kitaip numesta bomba nesprogs.

Lėktuvų greitis

Pradžioje buvo mažas greitis. Jei įkabindavo į valandą 120-150 kilometrų, tai būdavo gerai. Kai vokiečiai sukonstruktavo greitesnį lėktuvą, varantį į valandą iki 180 km., tai rusų karininkai net seilę varvindavo, bežiūredami į jį. Konstrukcija buvo įvairi. Daugiausia visų benzino bakai buvo užkelti ant sparnų viršaus, kad, krentant nusiristų ir neuždegtų lėktuvo. Kai buvo imama Kauno tvirtovė, vokiečiai panaudojo ir lėktuvus ir sukėlė kariuomenės tarpe didelę paniką. Priešlėktuviniai ginklai buvo labai silpni. Pirmiausia iš šautuvų buvo pilama į lėktuvą. Vieno šautuvo ugnis kaip botago plaukštelėjimas. Pirmojo didžiojo karo metu šaudydavo salvėmis, t. y. tartartinai pleškindavo visa kuopa, kad net miškai skambėdavo. Vėliau rusai panaudojo ir lauko artileriją, paprastai jos vamzdį aukštyn iškėlė. Toks ginklas buvo netaiklus, nes tegalėjo šaudyti labai mažu lanku, ir lėktuvai lengvai pasprukdavo.

Kartą vienam lietuviui, caro armijos leitenantui, teko "pulėti" Rytrpūsūs per didžiąją ofensyvą. Jis buvo žvalgas, o jo draugas — lakūnas, rusas kapitonas. Uždavins buvo subombarduoti ginklų sandėlių, esantį Isrutės rajone. Abu sėdėjo ant dviračio "balnų" ir dairėsi į vokiečių frontą. Vokiečiai, išsirikiavę eilėmis, atidarė šautuvų ugnį. Tačiau jie laimingai smelkėsi pirmyn. Pamatė ir sandėlių prie stoties. Tada žvalgas, laikydamas vienoje rankoje foto aparatą, kita ėmė "ropes", traukė kietą kietą ir mėtė į sandėlį. Devinta bomba pataikė. Bet tuo pačiu metu persovė ir lakūną, pažeidė lėktuvo trosus, kad jis tegalėjo suktis tik į vieną pusę. Spėjo šiaip taip nufotografuoti degantį sandėlį, pasukui skliauti žemyn ir nukrito "niekeno žemėje", tarp vokiečių ir rusų frontų. Lėktuvus sudužo, lakūnas užsimušė, o žvalgas prisitrenkė ir sunkiai susizeidė. Naktį rusų kareiviai ištraukė į užnugarį, paguldė ant milinių.

Pirmojo didžiojo karo metu labiausiai pagarsėjo vokiečiai lakūnai. Buvo tokių, kurie net kelias dešimtis priešų lėktuvų numušė.

Lietuvos laisvės karoose taip pat dalyvavo ir aviacija. Ji buvo paprastutė, naudojama daugiausia žvalgybos tikslams. Vėliau, Nepriklausomybės metais, ir lietuviškoji aviacija buvo smarkiai tobulinama. Buvo ir savo konstruktorių, iš jų bene labiausiai pasižymėjo generolas A. Gustaitis, sukūręs Anbo tipą. (Šios raidės reiškia: Antanas nori būti ore. Antanas — generolo vardas).

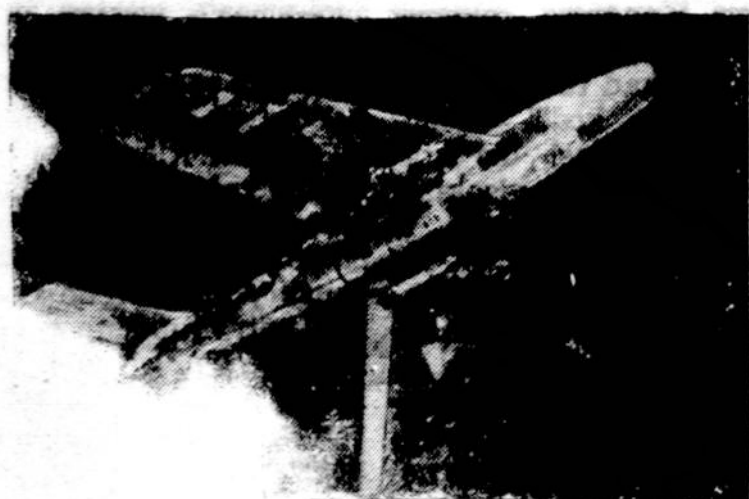
Pirmasis skrydis per Atlantą

Po karo aviacija riedėjo šuoliais pirmyn. Labiausiai ji išsivystė Amerikoje. Iš čia 1927 metais Charles A. Lindbergh perskrido Atlantą ir nutūpė į Paryžių. Tai buvo didžiausia Paryžiaus šventė po Napoleono parodų. Minia jo lėktuvą sulaužė, išsinešiojo po gabalėlį atminčiai, o patį lakūną vos policija beišgelbėjo iš minios.

Dariaus ir Girėno žygis irgi nuskambėjo visame pasaulyje, nes lėktuvus buvo paprastas, nepritaikytas tolimiems skridimams.

Paskutinieji dešimtmečiai atnešė didžiausius laimėjimus.

Šiandien Amerika turi tokių lėktuvų, kurie gali į betkokį žemės kampą nuskristi ir sugrįžti nenusileidę. Lėktuvai veža ne tik keleivius, bet ir sunkiausius ginklus, kariuomenės dalinius. Berlynas parodė, kad galima net didžiausią miestą aprūpinti iš lėktuvų. Kiekvieną valandą šimtai lėktuvų, kaip kregždės, siuva per viso pasaulio erdves, skubiai mum veždami pašta, gabendami keleivius. Pasaulis pasidaro dabar toks mažas, lyg mūsų kaimas. Iš Amerikos į Europą perskrendama per 14 valandų su visais priešpiečiais ir "pasiganymais" aerodromose. O kiek reikėjo keliauti seniau prieš kokį šimtą metų tuo pačiu keliu? Iš Australi-

Naujausio tipo JAV sprausminis lėktuvas F-84, pirmą kartą leistas viešai fotografuoti. Pilnas jo apginklavimas yra dar slepiamas.

jos į Europą laivai plaukia visą mėnesį, o lėktuvai — tik penkias dienas. Žinoma, jis sustoja nakties poilsui, "atsigeria" benzino ir pakeičia tarnautojus. Tobulėdama aviacija dar labiau apjungs visą žemės kamuolį, dar labiau suvienis visus žmones. Bus visai paprasta, pvz., iš Kauno skristi Paryžių ir ten pamatyti naują teatro premjerą ir po to vėl sugrįžti atgal. Biznieriui per vieną dieną kuo lengviausiai suvažinėti didžiausius nuotolius.

Nauji išradimai

Norėdami nugalėti didelę erdvę ir laimėti laiką, konstruktoriai yra priversti didinti lėktuvų greitį. Dabar per valandą naujieji lėktuvai skrenda iki 1200 kilometrų. Rekordai yra net dar didesni. Propeleriniai motorai tokio greičio negali išvystyti. Dabar vartojami sprausminiai lėktuvai, kurie yra varomi raketo principu. Didelio greičio nebepakelti lakūnas nei medžiagos. Lakūnam sugalvojo visokias apsaugos priemones. Sunkiau yra su statybinėmis medžiagomis. Jos turi būti lengvos ir stiprios. Esant dideliui greičiui, ore gaunamas didelis pasipriešinimas. Tada, didėjant greičiui, turi stiprėti ir pati medžiaga. Mūsų turimos medžiagos gali pasiekti ribą. Tada gal vėl suras naujų būdų.

Svarbiausių veiksnių aviacijoje šiuo metu reikia laikyti robotus, kurie patys kuo tiksliausiai gali vairuoti lėktuvą. Tas įgalina padaryti didelius skridimus, nes lakūnas nepavargsta. Šiomet Amerika padarė tokį aparatą, kuris lėktuvą gali nuleisti per penkias pėdas nuo žemės paviršiaus. Lakūnas tuo metu ramiai rūko ir skaito laikraščius. Ateityje dar labiau ištobulės robotai. Jau ir dabar vieni patys skraidė lėktuvai, valdomi radio bangų. Ateityje prieš bombarduoti skris vieni lėktuvai, patys susiras taikinį, išmes bombas ir apskų grįžs atgal.

Idomūs skalčiai

Kiek šiuo metu yra visame pasaulyje lėktuvų, niekas

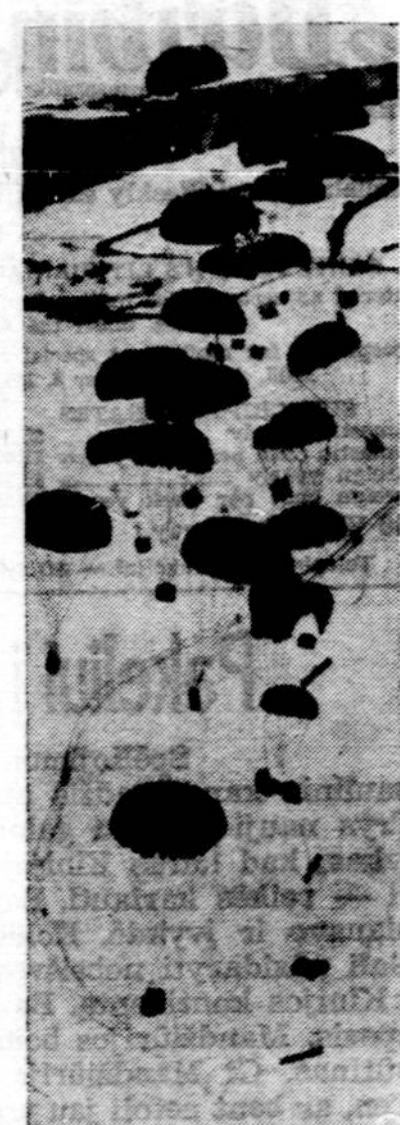
tiksliai nepasakytų, nes visos šalys, visos ginklavimosi ministerijos slepia. Visi paduoti daviniai priklauso nuo aplinkybių, ar tuo norima savo priešą pagąsdinti, ar padrausinti. Jei gasdinama, surašoma daugiau lėktuvų, o jei drąsinama, viliojama į kariuką, skelbiami tik mažiausi skaičiai. Šiuo metu stipriausią aviaciją turi JAV. Toliau eiti Rusija. Apie jos oro pajėgas nieko tikslaus nežinoma. Tačiau reikia manyti, kad jie turi daug. Tik jų lėktuvai yra blogesnės medžiagos ir konstrukcijos, todėl mažesnis jų ir patvarumas ir greitis. Civiliams gyventojams lėktuvai daugiausia patarnauja Amerikoje, o mažiausiai — Rusijoje. Laisvame pasaulyje yra sukurtos tarptautinės organizacijos — oro linijos. Jų

LIETUVIAI PASAULYJE

- Kanados vyriausybė sutiko šiais metais priimti dar 50,000 DP iš Europos, o N. Zelandija — 3,000. Kanada iki šiol yra įsileidusi apie 100,000 pabėgėlių.
- "Mūsų pastogė" prieš dvejetą metų pradėjo eiti Australijoje. Ji dabar išleido savo šimtajį numerį ir žada toliau tvirtai laikytis.
- Grohne, pereinamoje stovykloje (Vokietija) muzikas Kačenauskas suorganizavo chorą, kuris giedoja per visas šventes.
- Prie Grohno — Bremen stovyklos skubiai rengiama kita emigracinė stovykla, iš kurios daugiausia bus vežama į Ameriką ir į šitus kraštus.
- Romoje buvo iškilmingai paminėta ateitininkų 40 metų sukaktis. Paskaitą skaitė prof. Z. Ivinskis.
- Šveicarijos lietuviai, gyvenę Zueriche, parėmė lietuvišką gimnaziją Diepholze.
- Italijoje, vienas iš labiausiai paplitusių laikraščių įdėjo Juozo Micevičiaus novelę, kartu pažymėdami, kad autorius seniai gyvena Italijoje ir rašo

čiai lėktuvų. Ne šokoladą ir cigaretes jie veža, bet bombas, kurios krinta į miesto kvartalus. Senais amžiais žmogus žūrėjo į paukštį ir svajojo, kad jis taip galėtų skraidyti ir savo draugus apkankinti. Šita žmogaus gerbiui skirta priemonė dabar panaudota karui. Karo grėsmė ir verčia aviaciją tobulėti šuoliais. Ką mes sužinome iš laikraščių, tai yra paprastai pasenusios žinios. Kai vieną kartą prasidės karas, gal tie lėktuvai, kurie mus stebina savo greičiu ir dydžiu, bus seniausio tipo laužai. Skris kaip strėlės nauji lėktuvai, nešdami ne palaimą žmonijai, bet atomines bombas. Žmogus naikintojas pakils ore ir pats savo rankomis drebins žemės pamatus, nušluos miestus, kad nepalikis nė pėdsako. Dangaus paukščiai mum čiuiba, atneša pavasarį ar rudens, o žmogaus paukščiai mus neša per vandenynus, pasaulį padaro kaip mažą kaimą ir mus pačius ištato didžiai mirties grėsmei. A. V.

- Paryžiuje mūsų jaunas talentingas dailininkas Vytautas Kasiulis surengė antrą parodą. Jo kūriniai vietinių kritikų buvo palankiai ir šiltai įvertinti. Paroda vyko nuo gruodžio 9 iki sausio 9.
- Venecueloje organizuojama rinkliava lietuvių tremtinių naudai. Surinktais pinigais bus sušelpi negalintieji iš Vokietijos emigruoti lietuviai.
- Toronte, Kanadoje, praeitais metais sutuokta 110 lietuvių porų, iš jų tik 9 mišrios; visos kitos — lietuviškos.
- Kanadoje organizuojama Mažosios Lietuvos lietuviams parama. Jie daugiausia gyvena Vokietijoje, Britų zonoje, ir neturi galimybių išemigruoti.
- John Gielgud, žinomas lietuvių kilmės anglų aktorius, gastroliuoja New Yorko Royale Theatre. Jo proseneliai Anglijon emigravo po 1863 metų sukilimo. Jis dabar yra vienas iš populiariausių ir garsiausių Londono teatro aktorių.

Parašutais nuleidžiamas maistas ir vaistai Korėjos kalnuose sniego atkirstiems amerikiečių kariams.

Susirgo prof. A. Maceina

Per Kalėdas prof. A. Maceina turėjo labai stiprų širdies priepuolį. Gydytojų konstatacija, padėtis yra rimta. Reikės gero gydymo ir ilgo poilsio. Prof. Maceina ir anksčiau yra turėjęs širdies priepuolį, sis Inkvizitorius — vokiškai.

LIETUVOS PRAEITIS — MŪSŲ MORALINIS GINKLAS

Lietuvos praeitis, garsi lietuvių tautos žygiais ir kovomis dėl laisvės, pasiektais laimėjimais ir sunkių bandymų metais, yra svarbus moralinis ginklas dabartinėje kovoje už Lietuvos išlaisvinimą.

Laisvės Mobilizacijos Vajaus proga paskleiskime Lietuvos laisvės idėją, kiek galima plačiau supanžindindami amerikiečių visuomenę su didinga lietuvių tautos praeitimi.

Amerikos Lietuvių Taryba savo žinioje turi didesnę skaičių dviejų Lietuvos istorijų knygų anglų kalba.

HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION by Constantine R. Jurgela, 544 pslp., kaina \$5.00, ir THE STORY OF LITHUANIA by Thomas G. Chase, 392 pslp., kaina \$3.50.

Abi knygos gerame popierėje, gražiai įrištos, kietais viršeliais.

Kreiptis: LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL, 1739 So. Halstead St., Chicago 8, Illinois.

Šeši žmonės atidarys naujas taupymo sąskaitas, kada jūs skaitysite šį rašinį

Ar tikrai apsimoka taupyti pinigus šiais laikais?

Jūs gausite tikrą atsakymą iš taupių Massachusetts žmonių — kurie daugiau kaip trys milijonai taupo pinigus 189 mutual Savings Bankose šioje valstijoje.

Pereitais metais daugiau kaip 270,000 žmonių atidarė naujas taupymo sąskaitas, stipriose bankose. Išėina, kad atidaroma nauja sąskaita kas dvidešimt sekundžių banko dirbamomis valandomis. Jei jums pravers laiko šį rašinį skaityti dvi minutes, tuo laiku bus atidaryta šešios naujos taupymo sąskaitos Savings Bankose.

Karo laiku ar taikos, gerais laikais ar depresijos, žmonės, kurie turi taupymo indėlius Savings Bankose, visuomet yra apsidraudę yra daug ramesni, negu tie, kurie indėlių neturi. Tai yra tiesa!

The Savings Banks of Massachusetts

All deposits insured in full under Massachusetts law

Caro Bayrė su lengvo tipo (vieno motoro) lėktuvu išsilaikė 30,380 pėdų virš Miami ir tuo pastatė naują rekordą lengviesiems lėktuvams.

Raudonasis generolas apie sovietinius kalėjimus

Prancūzų komunistų laikraštis „Les Lettres Françaises“ apkaltino rašytoją David Rousset, kad jis primelavęs apie sovietines priverčiamųjų darbų stovyklas. Rousset, buvęs komunistas, buvęs Vokietijoje kacetininkas, patraukė laikraštį į teismą. Taip daugybės jo liudininkų dalyvauja ir EL CAMPESSINO, buvęs komunistas, buvęs komunistinės armijos generolas Ispanijoje, pabėgęs į Maskvą, bet ten pakliuvęs į nemalonę ir į kalėjimus bei lagerius. Žemiau duodamos kelios ištraukos iš jo straipsnio, paskelbtos „L'Espresso de Nice“ (1950. 12. 6).

RUSIJOS VEIDĄ SUDARO KALĖJIMAI

Aš sėdėjau Lubiankos kalėjime, paskui keturis mėnesius Butirkoje ir Krasnėsprasioje. Kokias baisybes aš turėjau iškęsti! Tikrąjį dabartinę Rusijos veidą sudaro jos kalėjimai ir jos koncentracijos stovyklos. Kas nėra perėjęs per šias skausmo, vergijos ir mirties vietas, neturi teisės kalbėti apie stalininę Rusiją, nenorėdamas meluoti sau ir kitiems.

Butirkoje mane įkiojo į patalpą apie 50 m. pločio, kurioje buvo nemažiau kaip 18-190 suimtųjų. Oras buvo taip prikaitintas ir prisivinkęs, kad beveik buvo nuogi. Nenusiėmęs tik tie, kurie baiminosi dėl savo drabužių. Iš tikrųjų, apie porą dešimtų banditų su savo vadu akivaizdoje jų sėbrų prižiūrėtojų demonstravo savo teisę šioje masinėje cėlėje. Nuo pat pradžios daviau

jiems suprasti, kad aš nesu pasiryžęs pakęsti jų diktatūrą. Man reikėjo pirma išsikviesti, ne be pastangų, pakankamai vietos atsigulti, paskui apsaugoti savo daiktus nuo vagystės. Aš aiškiai pareiškiau, kad užmušiu patį pirmąjį, kuris norės pavogti tai, kas man priklauso. Gaujos vadas patikėjo, kad aš esu aukštos klasės banditas, ir man pasiūlė savo bičiulystę. Butirkoje reikėjo gulėti ant žemės, įsispraudus tarp kitų kalinių, nieko neturint nei pasikloti nei užsikloti.

SPRENDIMAS UŽ AKIŲ

Į trečią dieną man atsidūrus Butirkoje, NKVD komendantas, apsirėngęs civiliai, man atnešė maisto ir tabako. Jis elgėsi su manim visiškai draugiškai ir man patarė pasirašyti pareiškimus paruoštus Lubiankoje. Matydamas, kad jo įkalbinėjimai be vaisių, jis man davė paskaitytį sprendimą mano reikalui. Treji metai priverčiamųjų darbų stovykloje Vorkutoje — poliariniuose tyruose, paskui penkeri metai gyventi priežiūroje ir penkeriems metams atimamos visos pilietinės teisės. Iš viso tryliką metų. Iš tikrųjų tai visam gyvenimui, nes esti maža, kuris po tokios bausmės sugrįžtų.

Nuo tos dienos, kai man davė paskaitytį sprendimą, man pranešė, kad turėsiu dirbti. Buvau savo profesiją nurodęs — kaip dirbtuvių vedėjas, tad man pavedė suorganizuoti darbo brigadas — vyrų ir moterų. Vakarais 10 val. turėjau peržiūrėti įvai-

rias masines kameras, lydimas dviejų prižiūrėtojų, ir surinkti iki 800 tinkamų darbui kalinių.

ORGLIOS

Buvo penkios didelės moterų kameros. Dėl nepakeliamo karščio jos buvo beveik visos nusirengusios. Tarp jų įvairaus amžiaus sulysusių moterų buvo ir 12, 13, 14 metų mergaitės. Tuo metu, kai aš ėjau pro tas nelaimingasias rinkdamas darbui, prižiūrėtojai sau rinklavo. Jei kuri priešindavosi ar imdavo šaukti, tai kitos turėdavo ją palaikyti. Kartais prižiūrėtojai jas išsivesdavo į koridorius. Aš trenkiau ant žemės savo popierius ir pietuką protesto ženklui. Atsiėmiau už tai tiek, kad mane jau be sąmonės nugalbėno į ligoninę. Vieną naktį į jaunos kaimietės desperatiškus riksmus kaimyninės kameros jauni vyrai pradėjo maištauti. Prižiūrėtojai paleido kulksvaidžių ugnį. Sovietiniam kalėjime kolektyvinis protestas apmokamas mirtimi. Negyvieji tyliai pakasami, o prižiūrėtojai gauna savo viršininkų pagyrimą.

ZIAURIAUSI IS VISOS RUSIJOS

Daugumas NKVD prižiūrėtojų kalinių transportui ir kalėjimams saugoti yra paimti iš Kazachstano. Tai tamsiausios ir žiauriausios žmonės iš visos Rusijos, ir griežčiausiai vykdančią discipliną. Jie visi jauni — 20 - 24 metų, vidutinio ūgio, bet raumeningi, stiprūs su mongoliškomis galvomis, siaurais akimis, gudromis ir aistringomis. Jie atlieka

ketverių metų tarnybą prieš pasiunčiant į kolchozus. Jiems viskas leista: mušti, užmušti, prievartauti. Vieninteliai, kuriems jie paprastai rodydavo pagarbos, tai banditai. Politinius jie vertina kaip fašistus ir kontrrevoliucionierius. Jie dalinasi savo vagystės vaisiais su banditais. Jie nesirūpina jokia politika. Jie tenkina tu, kad gali gyventi ir žaisti kuo ilgiau...

Iš Krasnėsprasio kaliniai skirstomi darbams į įvairias stovyklas. Stovyklų viršininkai atvyksta pasiimti jiems paskirtos darbo jėgos. Juos teisingai vadina vergų pirkalais.

STALINAS APIE PRIEVARTOS DARBĄ

Toliau buvęs komunistų generolas svarsto, kuriam tikslui bolševikai įtaisė priverčiamąjį darbo stovyklą.

1928 pasirodė pirmasis įsakymas „apie kalinių darbe geresnį sunaudojimą“. Jis buvo visu pilnumu pritaikytas nuo 1931 m. Šiais metais Stalinas pasakė istorinę kalbą, kurios visa esmė yra suglausta šiuose sakiniuose: „Arba mes pralenksime kapitalistinius kraštus, arba žūsim. Mes esam atsilikę 150 metų nuo pažangiausių kraštų. Arba mes juos pralenksim per artimiausią dešimtmetį arba mes būsim sunaikinti“.

Zmonių aukomis ir kančiomis buvo pagrįsta sovietinio gyvenimo pažanga iki karo su nacine Vokietija. Šitas karas, kurį Stalinas provokavo visais būdais, bet pats stengėsi jo išvengti, Rusiją labai sunaikino. Po karo buvo dar labiau sustiprinta 1931 m. linija: pasiekti per 10 metų tai, ką pažangieji kraštai yra pasiekę per 150 normalia raida. Bet kaip pusiau laukinė Rusija padarys šį stebuklą? Su atsilikusia technika, su proletariatu, išbadėjusiu, apipylusiu, purve ir nevilty gyvenančiu? Kaip įvykdyti apsiginklavimo programą ir pasiruošti naujam karui, į kurį Rusija deda visas viltis? Atsakymas vienas: priverčiamasis darbas. Bet Kremlius žino, kad nevilties pagauti gyventojai yra pavojingi pačiam vidaus režimui. Tad reikia suardyti gyventojų dvasią, atimti jiems

bet kurią mintį, galimybę mintimis vienas su kitu pasidalinti, pasėti jų tarpe moralinę paniką. Tam geriausiai tinka priverčiamąjį darbo priemonė.

KO SIEKIAMA DEPORTACIJOMIS?

EL Campessino atkreipia dėmesį ir į tai, kad Sovietų Sąjunga yra iš 16-ros respublikų ir 8-nių autonominių sričių. Visos ar beveik visos pasirodė priešingos bolševikiniam režimui, o kai kurios siekia nepriklausomybės. Kremlius yra apskaitęs, jog būsimam kare su demokratinėmis galybėmis, kaikurioms iš jų taps demokratijų sąjungininkės. Jas palausti reikia deportacijomis.

„Estija, Latvija ir Lietuva, kurios pasisakė už savo tautinę nepriklausomybę po pirmojo pasaulinio karo, o paskui kovojo su komunistine penetracija, yra nukentėję labai smarkiai. Jos iškentėjo du masinius valymus, vieną 1944, antrą — 1948. Jas apkaltino fašizmu ir Sovietinės tėvynės išdavimu. Ko jos iš tikrųjų norėjo, tai ne tėvynę pakeisti, bet būti nepriklausomos.“

Estai, pvzd., labai smarkiai buvo priešingai nacių kariuomenei. Bet tai neįrašyta jiems į sąskaitą. Vienintelis dalykas, kurį Kremlius vertina, tai visokios rezistencijos sovietiniam jungui sunaikinimui. Pirmųjų represijų metu šaudė masėmis. „Išvalytųjų“ asmenų turtas buvo atimtas, net jų asmeninio vartojimo daiktai. Estai buvo masiškai deportuojami į poliarines sritis ir Sibirą.

Lietuviai deportuoti į Archangelską ir Naująją Žemę Ledinuotajam vandenynui, kur jie buvo atiduoti žiauriausiam režimui, ir kur mirtinumas yra baisus jau vien dėl šalčio, siekiančio 60-70 laipsnių.

Latviai buvo deportuoti į Šiaurės Karagandą, pietų Uchtą ir Kotlas. Jiems nedavė jokių dokumentų, ir jie neturi jokių teisių. Juos laiko kaip dingusius, kaip mirusius. Visos šitos deportuotųjų masės yra skirtos greitai sunaikinti.

Dar žiauresnės kančios skirtos gudams. Jie pakėlė tris persekiojimo bangas. Pirmoji pasibaigė 1944. Apkaltinti šnipinėjimui, jie buvo šaudomi masėmis, nežiūrint nei amžiaus, nei lyties. Antra

bangą buvo kitais metais: apkaltinti tėvynės išdavimu, tūkstančiai gūdų buvo pasmerkti 25 metams sunkių darbų. Trečioji ir didžiausioji banga, trukusi ištisus metus, nusisakė gūdus 1946. Visas deportuotųjų turtas konfiskavimas. Jiems neleido pasiimti nieko, o jei kuris turėjo geresnių asmeninių daiktų, jie buvo pakeisti blogesniais. Gūdai buvo daugiausiai išgabenti tarp Šiaurės ašigalio ir Sibiro.

Ukrainiečiai pakėlė tris valymus: 1943, kada iš teritorijos buvo išstumti vokiečiai, 1944 ir 1946. Ten neliko nė vieno iš vokiečių kolonijos, o pačių ukrainiečių buvo išgabenta daugiau, kaip vienas milijonas.

„VALOMA“ VISA SOVIETIJA

Ne mažiau žiauriai buvo valomos Gruzijos, Azarbeidžano, Kazachstano, Kirgizų, Karelijos respublikos. Gruziai, nelaimingi Stalino tautiečiai, buvo apkaltinti neištiki- mybe ir išdavimu. Nors vokiečiai buvo užėmę tik dalį Gruzijos, bet valymas apėmė visą Gruzijos teritoriją. Ir pačioj Rusijoj kaikurie rajonai buvo „išskuoti“.

Rostovo rajone deportuotos visos šeimos tų, kurie turėjo trauktis, traukiantis vokiečiams. Moterų, senų, vaikų nebuvo pasigailėta. Juos apkaltino apsikrėtus vokišku sifiliu. Stalingrado rajonas, kurio heroizmas buvo žavėjėsis pasaulis, neišvengė represijų. Dar stipriau jas pajuto Voronežas, Kurskas, Krasnodaras, Stavropolis, Astrachanė. Žiauriausiai nukentėjo Leningradas, kurio priešinimasis

buvo prilygintas Madrido pasipriešinimui... Nepaisant to, Leningrado darbininkai turėjo dirbti dienomis ir naktimis, gaudami 150 gr. duonos. Badas buvo toks, kad pasitaikė net kanibalizmo reiškiniai. Iš čia deportuotieji buvo gabenami į Ukrainą ar Krymą, kur po didelių vietinių gyventojų deportacijų labai trūko darbininkų.

Taip Sovietų Sąjungoj iš vienos vietos į kitą buvo persodinta milijonai žmonių...

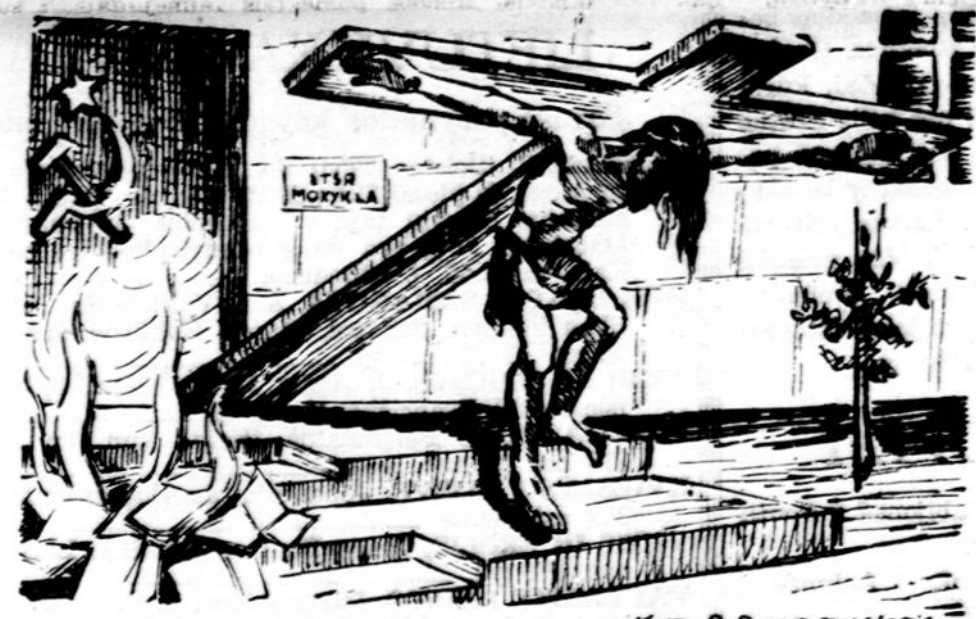
Piktnaudojami krikščioniški papročiai

Pasiekia vis liūdnusių žinių apie krikščioniškų papročių piktnaudojimą anapus geležinės uždangos. Pav. Rumunijoje mokytojai yra įpareigoti vaikus, pradedančius lankyti mokyklas, pirmiausia išmokyti, kaip vadinamą „rytinę maldą“ ir tėvą Staliną, kurioje jam teikiama dieviška garbė.

Koks pasityčiojimas iš religijos, o dar labiau iš savęs pačių. Norėdami atsikratyti religijos, ir Dievo, komunistai nepasijuto, kaip pateko į žiaurios stabo vergiją, kuriam privalo už viską dėkoti ir net garbinti.

Daugiausia atvykti padėjo religinės organizacijos

Iš 200,000 pabėgėlių, atvykusių per paskutinius 25 mėnesius į Jung. Valstybes, 90% čio patenka tarpininkaujant įvairioms religinėms organizacijoms. Iš įvažiuosiu per tą laiką — 45% yra katalikų, 33% kitų krikščioniškų konfesijų nariai ir 21% tenka izraelitams.

Kun. P. Brazaitis

Žvėrys ir velniai

Pasaka suaugusiems vaikams

Seniai, labai seniai, metė savo šeiminingą jautis, gaidys, avinas ir dar kiti žvėrys, ir dar girmos, iš išėję į mišką. Užėjo vakaras. Keleiviai rado trobelę ir apsinakvojo. Naktį į trobelę atėjo velnias. Gaidys tuoj pažadino draugus. Jautis čiupo velnią ragais, žąsins žnybo į pakinkius, o girmos — jos buvo pačios reikalingiausios — plumptelėjo iš virsaus. Iš velnio liko tik šlapia vieta.

Tai buvo labai seniai. Be to tai buvo pasaka. Mūsų laikais kitaip nutiko. Išėjo į girią kiti žvėrys, ir girmų nebuvo. O velnių tai buvo ne vienas, bet du: raudonas velnias ir rudas.

1.

Ar raudonas velnias turėjo perskeltą kanopą ar ne, sunku pasakyti, nes ji buvo apauta čebatu, o ragų iš po ežiuko gaurų nebuvo matyti. Bet viena buvo aišku: jis buvo šėtoniškai piktas, žaltiškai gudrus ir velniškai gundantis.

Raudonasis kipsas buvo toks piktas, kad negalėjo tverti velniškam kailyje, kol buvo pasaulyje nors vienas neparadęs žmogus, žvėrelis ar gėlytė. Kilęs jis buvo nuo Ararato kalnų, už kurių kitados buvo užkliuvęs gerojo Nojaus laivas. Jau tada velnias, pasivertęs žalcio, norėjo pragaužti laivo dugne skylę ir visus žmones bei žvėrelius prigrindyti. Ir raudonasis Kaukazo velnias vedė savo pogrindinę veiklą pasigraudamas.

Jis buvo tokis gudrus, kad pats tik žaltiškai planavo — penkmečiams, dešimtmečiams, šimtmečiams; suko savo uodegą į piaučią, ir milijonai puolėsi piauči ar kalti pagal velnio planą. Jis buvo ir toks

gundantis iš tolo, kol nematys, kad iš visų dievobaimingų namų bėgo daugybė mokslingų ir pasipūtusių kalakutų, meniškai spalvingų povų ir pataikūnų šešėlių. Jie keliavo pas raudonąjį velnią, puolėsi ant prysakinių kojų ar tiesiog ant gūžio ir kiekvienas savu būdu pareiškė:

— Mūsų drauge, mes esam tavo prysakiniai vergai!

Iš žmonių nugirstus žodžius kartoję keleiviai:

— Tave tik pamatyti ir numirti!...

Numirti tai jie, žinoma, neturėjo nė mažiausio noro. Bet tas pasakymas buvo toks spalvingas menininkui povui, toks giliaprasmiškas filosofui kalakutui, toks pataikingas politikui šešėliui, kad jie negalėjo jo atsiskirti, kaip moteris komplimentų. Raudonas velnias nepagailėjo betgi jų žodžius paversti kūnu. Jų pasirodė jiems toks koks ištikrųjų buvo. Išsigandusiems keleiviams spyrė kanopą į patogiausią vietą ir meilingu balsu pridėjo:

— Elkite, draugai, į rojų ir mirkite!!

Vienam kitam iš keleivių nepasisekė. Jie dar nebuvo spėję velnio rojuje numirti, kai pragydo gaidys. Užkeikimas nukrito, ir jie vėl atvirto žmonėmis. Tokių jau gerokai vaikšto po visus žemės kampus, tik į rojų jie daugiau nenori eiti mirti. Aš nemeluojau. Kad taip buvo, pasiklauskite tų atvirusiųjų Amerikoj: Don Passos, Upton Sinclair, Steinbeck, Richard White, Louis Fischer; Anglijoje: Auden, Isherwood, Spender; Vokietijoje: Piscator, Becher, Eisler, Anna Seghers; Prancūzijoje: Barbuse, Romain Roland, Andres Gide, Malraux. Gal kur kitur sutiksite dar Athur Kostler, Ignazie Silone, Kravčenko, David Rousset, El Campessino ir kitų.

2.

Rudasis velnias savo lizdą turėjo Berchtesgadeno kalnuose. Padavimas sako, kad jis buvo išsiritęs iš

kiaušinio, kurį buvo padėjęs dar anais laikais velnių tėvas Wothanas. Ir raganų virtuvė čia buvo. Iš jos matė rudasis, kaip sekasi jo broliui raudonajam. Ir kadangi rudis buvo pavydus, triukšmadarys, o svarbiausia akiplėša ir kvailas per visą pilvą, tai jis ėmė visus kloti, pareikalavo, kad visi žvėreliai ir paukštukai atiduotų savo kailius į jo, rudžio, raganų virtuvę gaminti žibintų gobtuvams ir dirbdinti būgnams, kurie turėjo rudo velnio ir jo vaikų garbei bubnyti. Iš Thoro paveldėtu kūju tvojo net savo tikrąjam broliui, kad tas nudžiovė jam pusę vietos, kurį pats rudis buvo pradėjęs draskyti. Vištos likimo išsigandę, gyvulių ir paukščių vardu gudrusis buldogas ir pamokslininkas lokys puolėsi prie raudono velnio, rudojo brolio:

— Duosim tau, ko tik tu nori, tik laikykis prieš rudį, tik mus nuo jo gelbėk!

— Tai užrašyk man, ko namie neturit, ką pakeičiu rasi, ką namie sutiksit.

— Kas tai galėtų būti? — galvojo anie du stiprūs žvėrys. — Ko namie neturim, tas mums ir nebrang. Jei pakeliui ką rasim, apsisėim ir be tų radinių. O ką namie sutiksim, tai galėsime ir atiduoti; išlaikykim ką namie dar palikom, užteks mums ir to. Na, tegul imasi. Žodis!“

Kai velnias išdėstė, kad jam turi būti užrašytas Baltijos vuturėlių kraujas, kurio jie namie neturi; paskui viskas, ką jie ras beieidami iki Berchtesgadeno; pagaliau, visų paukščių ir žvėrių paklusnumas ir meilė Velniui Didžiajam. Žvėrių atstovai sumizgo. Bet žodis buvo duotas.

— Vyturėlius tai jau gali, — pradėjo gudrusis buldogas. Bet ištars vuturėlių vardą, buldogas staugia prisiminė, kaip sočiai išsitiesęs prie būdos, jis mėgo laisva ašim pasiklausyti vuturėlių nenutrūkstamų varpelių padangėję, ir nutilo. Bet vėl dvelktelė-

jo jam skanus lakalas, kurio tikėjosi iš sutarties su velniu, ir, lyžtelėjęs apatinę lūpą, suamsėjo: „Imk, imk, imk!“

— No, no, no! — suriaumojo lokys, kuris jautėsi visų žvėrių, o ypačiai mažųjų globėjas ir mėgo jiems sakyti pamokslėlius apie demokratiją, apie laisvę nuo baimės, vargo, priespaudos ir dar gražesnius žodžius sakė.

— Vyturėliai juk laisvėje Viešpatį Dievą garbina. Jų negalima.

— Negalima, tai žinokitės, draugai, — piktai atkirto raudonasis velnias. — Aš dėsiuos su savo broliu. Tik tarp žmonių Kainas Ablių numušė. O velnias su velniu jau susikalbės. Susitarsim mudu ir dėl vuturėlių. Jie patys galės pasakyti, kam jie norės tarnauti, ar man ar tam savo dievui.

Nusileido lokys.

— Kad jau demokratiškai nubalsuos negiedoti, tegul sau žinos. Kad tik demokratiškai! Imkis juos sau, kad tavęs nepiktintų tos jų giesmelės. Bet tik laikinai. Laikinai... — murmėjo lokys kažkur į orą lyg sau pačiam, lyg vyturėliams.

— Žinoma, demokratiškai, — nusišiepė velnias. Jis gerai žinojo žmonių patarę: kas narsus žodžiais, nuolaidus darbais. Kas paaukvoja šiandien, rytoj paaukos dar lengvesne širdim.

3.

Sumušus arklinę kanopą su lokio letena, prasidėjo oboliavimas su velniu raudonuoju, rudąjį begaudant. Kai rudąjį prispyrė į tarpukalnes — ir reikėjo jį iš visų pusių apsupti, veltui gudrusis buldogas amšėjo: — Hm, hm, hm, nelipkime į Šventosios Joanos žemę. Neklausykime raudonojo šnibždėjimų. Oi, apgaus! Geriau pro gražiosios Elenos žemes, ten abiem velniams priminsim uodegas. (Bus daugiau)

Amerikos Lietuvių ŽIDINIUOSE

LIETUVIŲ DRAUGAS

Stoughton, Mass.

Stoughtone yra Nekalto Prasidėjimo bažnyčia (Immaculate Conception B.M.O.) ir parapija, kurioje klebonauja nuosirdus lietuvių draugas Father W. W. Gunn. Jis yra gimęs Marlboro, Mass. 1890 m. kovo mėn. 14 d. Jo motina, Elizabeth Prudence, 94 metų senutė, dar gyva Cambridge, Mass.

Rev. W. W. Gunn mokslus ėjo Maryland College ir Bostone universitete. 1915 m. išsišventė kunigu ir 7 mėnesius darbavosi Roseland'e, Paskui iki 1918 m., prie šv. Pilypo bažnyčios Bostone; iki 1938 m. — Cambridge (sykiu buvo dvasios vadas prie universiteto) iki 1941 — Groton ir nuo 1941 — Stoughton.

Yra parašęs ir išleisęs: „Altar boys mass book“; „Latin phonetics in IV — X century“. Nespausdinta: ispanų ir portugalų kalbų gramatikos, Science language of the Church, didelis ir svarbus veikalas — Glossary of Latin abbreviation used in Germany XIV century“.

Kalbų moka: anglų, lotynų, hebrajų, graikų, prancūzų, ispanų, portugalų, italų, vokiečių, net rusų (paskaito).

Kalbų mokytojų tarpe turėjo garsų Pedro Campos y Abissu — ispanų kalbos mokytojas. Praeitais metais jis sumintas kaip vadas portorikiečių sukilėlių.

Ne dėl to jis yra nusipelnęs lietuvių, pagarbos, kad vienu

Geriausia vaikams dovana — vaikų mėnesinis žurnalas

EGLUTĖ
Kaina: Amerikoje \$3.00; kitur — \$3.50
Pinigus ir užsakymus siųskite: EGLUTĖ, P. O. Box 22, Montello Station, Brockton 68, Mass.

● Eleonora Mellis, jauna amerikietė, šokėja, Ateities klubo narė viename televizijos konkurse laimėjo šokių pirmą vietą.

● Aldona Šlepetytė Paryžiaus teatro šokėja, žada atidaryti šokių mokyklą Detroito.

● Emils Skujenieks, latvių rašytojas ir gerai mokas lietuviškai, daug išvertęs iš lietuvių į latvių kalbą, gyvena Clevelande ir atgaivino lietuvių - latvių vienybės draugiją.

● Philadelphiajoje A. Dziko vedama lietuvių radijo valandėlė paminėjo savo 14 metų sukaktį.

● Kun. Dapkus neseniai atvyko iš tremties ir dabar pavaduoja kun. P. Vasiliauska Villa Joseph Maria, kuris išvyko į Floridą.

● Prof. K. Alminas paskirtas Loup City, Nebr., veterinarijos gydytoju.

kitur buvo, ši ar tą parašė, o todėl, kad lietuviams palankus. Nuo 1950. II. 28 d. priglaudė iš tremties atvykusį lietuvių kunigą. Per Velykas gražiai apie lietuvių atsiliapę bažnyčioje. Kiekvieną sekmdienį penkius kartus skelbia apie lietuvių pamaldas. Mieste yra nemažai portugalų ir kitų tautybių, o tik lietuvių garsinami.

Matydamas, kad Brocktono J. N. seserims rengiamo koncerto bilietų platintojai (p. Savickienė ir kiti), lig žasyčiai nusivaikštinę, pasakė: „kiek neįsipažindę iki nustatytos normos (buvo prisiūta 100 bilietų), likusius aš paimsiu“. Gražiai pažadėjo — garbingai ištesėjo! Sopulingosios Motinos vienuolyno Brocktone kapelionas kun. J. Švagždys ir Motina Ligoriya buvo atvykę išreikšti padėką.

Kovo mėn. 14 d. kun. W. W. Gunn sueina 61 metai. Ta proga norėčiau palinkėti „Ilgiausių metų“ ir kad jo gerumas bei prielankumas lietuviams padėtų atrasti nevienam klaidžiojančiam kelią į bažnyčią.

Rašantis tas eilutes yra tos nuomonės, kad geriau lietuviams vienu draugu daugiau, negu vienu priešu! Mik.

LIETUVISKOJI VEIKLA

Gardner, Mass.
Gardnerio lietuvių visuomenė yra susibūrusi į įvairias, kaip šv. Vardo ir kitas draugijas, kurios daugumoje yra savivalpos pobūdžio. Šalia savo tiesioginio savivalpos darbo, jos nėra abejingos ir tautiniam lietuviškam darbui ir visos jame uoliai dalyvauja.

Draugijų nariai daugiausiai senieji ateiviai. Yra keletas prisirašę ir iš naujų ateivių. Čia gimęs lietuviškas jaunimas maža rodo aktyvumą. Prisideda tik paragintus prie bendro lietuviško darbo.

Gražiai bendradarbiauja Gardnerio yra apie 30 lietuvių naujakurių, kurie su senaisiais gražiai sugyvena ir bendradarbiauja lietuviškame darbe.

Siemet ir pernai Gardnerio buvo drabužių vaju. Surinkta virš 500 svarų drabužių ir pinigais 20 dolerių. Vajų pravodė iš naujakurių sudaryta komisija, kurioje dalyvavo: A. Bielskis, D. Bielskytė, H. Gorodeckas ir V. Dautartas. Visi drabužiai ir pinigai pasiūti Balfui, prašant paremti tomis aukomis, ypatingai lietuvių džiovininkus, esančius džiovininkų sanatorijose Vokietijoje. Šia proga Naujakurių Komitetas reiskia nuosirdžią padėką visiems aukotojams ir pasidarbavusiems tame dabdaringame užsimojime.

Vasario 16-tos minėjimas

Sekmadienį, sausio 14 d., buvo draugijų atstovų ir naujakurių komiteto bendras posėdis, kuriame buvo aptarta nepriklausomybės minėjimas. Buvo pasiskirstyta minėjimo parengiamaisiais darbais ir nartata dar kartą tuo reikalu susirinkti, paraginant draugijų metų Lietuvos Nepriklausomybės atsiūti savo atstovus, kurie nedalyvavo paskutiniame posėdyje. Dalyvavo posėdyje: šv. Petro ir Povilo Draugijos atstovai — A. Glebavičius ir P. Aukštikalnis, Lietuvos Sū-

IVAIRENYBĖS

● Birminghame vienas banko tarnautojas nusiskundė savo šefui, kad jis negali seifo kambarių iš vidaus atidaryti. Šefas norėjo tuoju parodyti, bet durys užsidarė su abiem žmonėmis. Keturias valandas policija su visokiais prietaisais vargo, kol išvadavo.

● Stockholme vienas motociklistas pradėjo važinėti šaligatviais. Jį sulaukė policija. Jis paaiškino, kad dar tik mokosi važinėti, neturi leidimo ir nenori trukdyti susisiekimo gatvėje.

● Vienne cirke Croydone rodė, kaip vyras smaigsto peilius aplink mergaitę, stovinčią prie durų. Kai šis paleido pirmąjį peilį, mergaitė griuvo be sąmonės. Ji išsiganod besileidžiančio voro tiesiai ant jos galvos.

● Vokietijoje vis dar veikia juodoji ranka. Kartą policija užguldė krėsti moters namus, kur įtarė esant slapty prekų. Ji turėjo kavos. Norėdama ją paslėpti, kišo į kamina. Tuo metu policija buvo rūsyje, ir prie jos kojų tiesiai iš kamino pradėjo kristi nemuituota kava.

● Vokietijoje Waldringhausene naktį žmogus sustabdė policijos mašiną, kad pavežtų. Ši mielai pasitarnavo, o šis žmogelis ką tik buvo mieste išmušęs krautuvės langą ir apiplėšęs.

● Prasidėjus Korėjos karui, nemaža Amerikos moterų, kurių buvo užvedusios skrybpos bylas, atsiėmė savo prašymus,

nes nori būti šelpiamos kaip karių žmonos.

● Švedijoje kiekvienam iki 16 metų valdžia moka vaikų priedą. Šiuo metu tokį priedą gauna visa šeima: tėvas ir motina turi po 15 m., vaikas — keturių savaičių.

● Vokietijoje sulaukė elgėta persirengusį moters drabužiais. Jis policijai pareiškė, kad moterims žmonės daugiau auksa.

● Vokietijoje netoli Wuerzburgo priėjusi ožka ištraukė kyšantį iš švarko kišenės 300 DM algos lapelį ir suėdė. Ožka buvo tuoju papiauta, ir algos lapelio numeris surastas. Bankas nesudarė jokių kliūčių jam išmokėti algą.

● Vokietijoje Neue Illiustrierte paskelbė dokumentines nuotraukas: ką tik nusiūdziausio Goeringo ir tos vietos, kur buvo suėgintas Hitleris. Ten dar matyti keli numesti bendžio kanistrai. Šalia stovi du rusų kareiviai.

● Italijoje viena filmų bendrovė pagamino filmą apie Mussolinio paskutines dienas. Filmai panaudoti visi turime istoriniai dokumentai ir aprašymai.

● Mongolijoje dar yra virš 20 belaisvių stovyklų, kuriuose gyvena vokiečių kariai sunkiausiose sąlygose.

● Vokietijoje greituosiuose traukiniuose įrengti rašymo kambariai, kuriuose žurnalistai ir pirkliai su savo sekretorėmis tauškina mašinėlėmis. Už pasinaudojimą šių kambarių reikia mokėti 4 DM valandai.

● Vokietijoje, žlugus kaizeriui, liko daug visokių principų ir grafų. Hitleris jų nelietė. Tuo metu jie dar gyveno iš savo turtų, kurių turėjo nemaža. Šis karas sunaikino beveik visus jų išteklis. Grafi, princai ir kunigaikščiai, kurių giminės siekė net kelis šimtus metų, staiga pasijuto esą prastūčiai žmoneliai ir be skatiko kišenėje. Laikas privertė juos susirūpinti. Visi griebėsi amatų ir įvairių profesijų. Pasidarė gydytojai, fotografais ir net artistais.

ATVYKO ŠIE LIETUVIAI

Apie 1951 m. sausio 20 d. laivu „General Muir“ į New Yorką:

Apanavičius, Vytautas; Brooklyn.

Bajoraitis, Marija, Danutė; Worcester, Mass.

Brakas, Vytautas, Anastazija, Regina; Buffalo, N. Y.

Brusdelinaitė, Urytė; So. Boston, Mass.

Bruzaitė, Petronėlė; Hilltown, Pa.

Bumblauskienė, Jieva; Chicago, Ill.

Čiuldenytė, Aldona; Hilltown, Pa.

Butinavičius, Povilas, Emma, Adolf, Holzhaus, Eva, Ella; Detroit.

Dainius, Alfonsas, Agnėška, Alfons; Worcester, Mass.

Gineikis, Leonas; Philadelphia, Pa.

Gobis, Juozas; Cleveland.

Grabauskas, Ona; Cambridge, Mass.

Gudauskas, Alfonsas; Omaha, Nebr.

Hasonaitis, Adolfas; Cicero, Illinois.

Ivanaukas, Antanas; Scottville, Mich.

Jacevičius, Juozas, Juozas, Jr., Aloyzas; Newark, N. J.

Kastautas, Jonas, Elena; Cambridge, Mass.

Keselys, Antanas, Barbara, Irena M.; Detroit.

Kogelis, Viktoras; Waterbury, Conn.

Kireikis, Fabijonas; South Boston, Mass.

Knizevičius, Antanas; Kearney, N. J.

Kuncaitis, Juozas; Cleveland, Ohio.

Mateciūnas, Antanas; Brooklyn, N. Y.

Paukštys, Pranas, Kazimieras, Romualdas, Marija - Birutė; So. Boston.

Petratits, Juozas, Aleksandra, Janina; Chicago.

Peteraitis, Francas, Rizė, Pranas, Emilis; New York.

Rutkauskas, Stasys; Baltimore.

Šimkus, Jokūbas, Elzbieta, Pranas; Brockton, Mass.

Šiupinis, Jonas, Stasė; Cleveland.

Šukienė, Morta, Ona; Eskine, Minn.

Vaitiekaitis, Algirdas, Audronė, Arūnas; Detroit, Mich.

Valukas, Ona; Detroit.

Velutis, Jonas; Chicago.

Veršinskis, Efreimas; Chicago.

Vizgirdas, Jonas; Dearborn, Mich.

Apie 1951 m. sausio 22 d. laivu „General McRae“ į New Orleansą ir apie sausio 28 d. į New Yorką:

NEW ORLEANS:

Adler, Stasija; Stockton, Calif.

Francas, Bernardas; Los Angeles.

Francas, Stefaniya; Baltimore, Md.

Kulaginas, Vladas, Vera; Sierra Madre, Calif.

Lokomas, Jurgis, Emilija, Valentinas, Gediminas, Edith, Zita; Weimar, Texas.

Makauskas, Jonas; Los Angeles.

Miliauskas, Marija, Romualdas, Laima, Birutė, Vytautas; Dyersburg, Tenn.

Simkaitis, Otto, Antonina, Marta, Erikis, Helmitas; Tampa, Fla.

NEW YORK:

Ambrozaitis, Emilis, Ona, Evaldas, Imanuelis, Ervinas, Edita, Helmutas; Vale, S. Dakota.

Berkevičius, Vincas; E. Chicago, Ind.

Dilpšys, Justas; Oak Park, Illinois.

Germanavičius, Kajetonas; Brockton, Mass.

Graželytė, Leokadija; Woodhull, Ill.

Juška, Pranė; Melrose Park, Ill.

Kerulis, Leonardas, Stefaniya, Dainius, Laimutė; Chicago.

Kleckauskas, Anatolijus, Zofija; Chicago.

Kruzikas, Antanas, Petronė; Cleveland.

Mickevičius, Vytautas, Lina; Brooklyn.

Naudžiūnas, Ignas; Gobles, Mich.

Strašinskis, Justinas, Erika; Huntley, Ill.

Vencus, Adomas, Waltraut; Chicago, Ill.

Apie 1951 sausio 22 d. laivu „General Taylor“ į New Yorką atvyko:

Antanavičius, Pranas; Emili; Floyd, Va.

Yra pagaminta 20 milijonų popierinių puodukų, kurie sukraunami į strateginius sandėlius. Bus naudojami, jei kristų bomba ir užnuodytų indus, o sužeistoms reikėtų skubiai teikti pagalbą.

Antanavičiūtė, Marija; Nashua, N. H.

Baltrušaitis, Anna; Chicago.

Bartašius, Kazys, Ida, Gintautas; Detroit.

Bikinas, Ona, Kazimiera; Brockton, Mass.

Daniliauskas, Juozas, Eugenija, Stanislas; Chicago.

Deckys, Evaldas, Elena; Southampton, Pa.

Fedorovas, Aleksandras, Anelė, Juozas, Janė, Jonas, Stasė, Lionė; Evansville, Ind.

Gailevičius, Juozas, Elena, Virginija; Baltimore.

Galinaitis, Gustavas, Adelė, Klaudija, Zita, Biruta; Cicero.

Jokubaitis, Juozas; Chicago.

Jurevičius, Feliksas, Joana; Chicago.

Zitkutė, Zita; Chicago.

Kempinas, Alfredas, Valt-rauda, Helmutas; Chicago.

SKAITYKITE IR REMKITE LIETUVIŠKĄ KNYGĄ

Sąrašas pažymėtos knygos labai atpintos

- METRASTIS**, išleistas Tėvų Pranciškonų Šventųjų Metų proga. Ši įdomi 224 psl. knyga liečia pačius aktualesnius lietuvių tautos religinius ir kultūrinius klausimus. Joje yra daug beletristikos ir poezijos. Kainavo \$2.50, parduodama \$1.00
- KUR BAKČE SAMANOTA**, Ant. Vaičiulaitis. Beletristikos kūrinys. 238 psl. Išleido Kultūros Institutas. Kaina \$2.00
- NEMUNO ILGESYS**, J. Aistis. Nauja eilėraščių knyga. Išleido T. Pranciškonai. Kaina 50c.
- POEZIJA**, Jurgis Baltrušaitis. Išleido Kun. Pr. Juras. 270 psl. Kaina \$1.00
- KVIESLYS I LAISVĘ**, Jonas Kmitas. Eilėraščių knyga. 352 psl. Kaina \$1.00
- VYTIS IR ERELIS**, Jonas Kmitas. Apsakos. LDS leidinys. 576 psl. \$1.00
- VAI LEKITE DAINOS**, Paruošė Kun. J. Dabrila. Išleido Kun. P. Juras. Įdėta 200 gražiausių dainų. Kaina \$1.00
- LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA**, Paruošė Kun. Dr. J. Starkus. 208 psl. Kaina \$1.50
- ANGLISKAI - LIETUVIŠKAS ŽODYNAS**, Paruošė A. Herlitas. 400 psl. Kaina \$3.00
- NAUJAS TESTAMENTAS**, Vertė Arkivysk. Juozapas Skvireckas. Išleido Kun. Pr. Juras. Kaina \$2.00
- Audeklo aparais** \$3.00
- SVENTŲJŲ GYVENIMAI**, Išleido Kun. Pr. Juras. Kiekvienai metų dienai skiriamas vieno šventojo aprašymas. Knyga paveiksluota, įršta kietais viršeliais. 936 psl. Kaina \$2.00
- KRISTAUS SEKIMAS**, Tomas Kempietis. Iš prancūzų kalbos vertė O. Labanaukaitė. Išleido Kun. Pr. Juras. 424 psl. Kaina \$2.00
- SV. FRANCISKUS ASYŽIETIS**, T. Damazas Daveau, O.F.M. Išleido T. Pranciškonai. Verta įsigyti kiekvienam, norinčiam susipažinti su šv. Pranciškaus gyvenimu ir darbais. 178 psl. Kaina 50c.
- SV. FRANCISKAUS PĖDOMIS**, T. Pr. Bizauskas, O.F.M. Naujas Trečiojo Ordino vadovėlis ir ritualas. 300 psl. 50c.
- SV. ANTANO PADUVIEČIO GYVENIMAS**, Vertė Ant. Vaičiulaitis. Netrukus išeis iš spaudos. Leidžia T. Pranciškonai. \$1.00
- PRIE VILTIES KRYŽIAUS**, Kun. Dr. J. Prunskis. Išleido Kun. Pr. Juras. Žymių asmenų atsivertimai. 142 psl. Kaina \$1.00
- LEKCIJOS IR EVANGELIJOS**, Išleido Arkivysk. Juozapas Skvireckas. Evangelijos ir lekcijos skiriamos kiekvienam sekmdienii ir šventadieniui. Kietais viršeliais. Kaina \$2.50
- DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS**, Puiki maldaknygė. Surinko ir išleido Kun. P. Juras. Antroji laida. 787 psl. Kaina \$4.00
- RAMYBĖS ŠALTINIS**, Surinko ir išleido Kun. P. Juras. Antroji laida. Maldaknygė yra patogiai, puošniais viršeliais, rinktinės maldos ir paveikslai. Kaina \$3.00
- ATLAIDŲ ŠALTINIS**, Didelėmis raidėmis graži maldaknygė. Surinko Tėvas Kazimieras Kapucinas. 574 psl. Kaina \$3.75
- PRANAŠYSTES APIE PASAULIO PABAIGĄ** — Kun. P. M. Juras, 111 psl. Kaina \$1.00
- KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU**, Klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Kaina 25c.

DARBININKAS

366 W. Broadway

So. Boston 27, Mass.

LIETUVIŲ KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS

ATEITIS

ATEITYJE rašo žymiausi mūsų literatai, visuomenininkai bei mokslininkai, tačiau

ATEITYJE turi progą pasireikšti ir jaunos jėgos — pats jaunimas su savo kūryba.

ATEITIES prenumerata metams 3 dol. Garbės pren. 10 dol. Užsieny — pagal dolerio kursą.

ATEITIES redakcijos ir administracijos adresas: 417 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

ŠACHMATAI

— veda K. MERKIS —

□ Skėma laimėjo Boylston žaibo turnyrą. Sausio 25 d. Boylstono šachmatų klubo žaibo turnyrą laimėjo Kazys Skėma. Su juo vienodai taškų surinko Keller ir Seletzky, bet Skėma papildomose rungtynėse įveikė juos abu. Pasekėnės: Skėma 6½, Keller 6½, Seletzky 6½, Daly 5, Merkis 4½.

□ Harvardo universitetą įveikė vien lietuviai. 1950/51 metų Bostono pirmenybėse Harvardo universitetas bus pirmojoje vietoje, nors yra ir nebaigtų partijų. Lietuvių komandai atitenka garbė, kaip vieninteliui laimėtojų prieš Bostono meistrę pasekme 3½-1½ ir 2½-2½. Harvardas gi įveikė Boylstoną 5-0 ir 2½-2½, o Boylstonas su lietuviais sužaidė 2½-2½ ir antroje rungtynėse laimėjo 4-1.

□ Trijų stipriausių Bostono komandų tarpusavio rungtynių santykis gaunasi toks:

Harvardo univ. tšk. 2-2, partijų 11½ - 8½; lietuviai tšk. 2-2, partijų 9½-10½; Boylston tšk. 2-2, partijų 9-11.

Visos trys komandos turi po 1 laimėjimą, 2 lygiomis ir po 1 pralaimėjimą.

□ Repečka pirmąją Brooklyne, N. Y. LAK turnyro padėtis: Juozas Repečka 11-0, Mykolas Paškevičius po 6-0, Zen. Merkevičius 6-1, Edv. Staknys 5-0, V. Kondrotas 4½-3½.

□ Brooklyno - Bostono lietuvių rungtynės numatomos kovo mėn. Brooklyno šachmatininkai žada atvykti į Bosto-

na. Tai būtų pirmos lietuvių šachmatininkų tarp miestinės rungtinės Amerikoje. Ta proga lietuviai sujungtom pajėgėjom kitą dieną susitikę su Bostono amerikiečiais.

□ Chicago žaibo turnyras įvyks vasario 11 d. 2 val. p.p. YMCA Hotel klube. Dėl smulkmenų krenptis pas A. Kaufman, 5531 So. Kimback, Chicago 37.

□ M. Brazauskas, Baltimore, Md. yra vietos tremtinių komiteto pirmininkas. Darbais apkrautas tiek, kad apie šachmatų nėra kada pagalvoti. Laiške bostoniešiams jis rašo: "Pavydžiui aš jums ten to malonumo žiūrėti į lentą, klausytis šachmatų laikrodžio tikėjimo ir jausti savo širdies plakimą, kai priešininkas užspirgina gerą puolimą... Senam kovos žirgui niešt. pasagos ir gana."

NAUJAI ATYKO

(Atkelta iš 6 pusl)

Kilikevičius, Viktoras į Chicago.

Krantauskas, Baltrus, Anelė, Marija į Philadelphia.

Kumfertienė, Teresė, Milnauskaitė, Julita į Omaha.

Leveckis, Gedeminas, Antanina, Vytautas, Birutė, Regina, Romas į So. Boston.

Macionis, Romualdas, Liudvika, Algimantas, Laimutė, Vytautas į Girardville, Pa.

Miliauskas, Emilis, Irma, Romanas, Rozita į New York.

Minauskienė, Petronėlė į Omaha, Nebr.

Peteris, Petras, Ōna, Romualdas, Liūda į E. St. Louis.

Pusdešris, Augustinas į Cicero.

Puzinauskas, Zenonas, Ōna, Dalia į Chicago.

Ramanauskas, Jonas, Monika, Juana, Jonas, Vidas į Cicero.

Vilčinskas, Česlovas, Erta, saulius, Laimutė į E. St. Louis.

Vizginas, Henriete, Oskaras į Madison, Va.

Zaranka, Pranas į Highland Park, Mich.

1951 m. sausio 24 d. laivu "General Langfitt" į New Yorką:

Arstikys, Juozas į Cicero. Bernotienė, Elena į Waterbury.

Briedaitis, Vincas, Johann, Antonie į Chicago.

Celičius, Petras į E. Chicago, Ind.

Gudaitis, Juozas, Monika, Nijolė, Danutė, Birutė į Chicago.

Jankauskas, Edmundas į Chicago.

Jodka, Nikodemus, Marija, Alma į Chicago.

Kavolis, Martinas į La Porte, Ind.

Noreikienė, Marija į Brooklyn, N. Y.

Petersonas, Gustavas į Dearborn, Mich.

Rizleris, Edvardas, Barbora, Elena, Antanas, Adolfas, Evaldas, Albinas į Rhineland, Salmatis, Agota, Teresė, Sofija, Steponas į Philadelphia.

Skrubutonis, Vytautas, Valė, Vytaija, Verginija į Detroit, Mich.

● Chicagoje veikia "Dainavos" ansamblis, vedamas muz. Step. Šodeikos. Sausio 27 jis davė pirmą koncertą.

Šis meitelis su baltu sprandu Chicago parodoje gavo pirmą premiją. Pirkėjas savininkui už jį sumokėjo \$825 (po \$3.25 už svarą).

BALF sandelyje gauti drabužiai ir kiti daiktai 1950 m. gruodžio mėn.

Connecticut

Manchester, Ed. Mekys 15 svarų; New Britain, Sv. Andriejaus par. 388 sv.; Putnam, Nekalto Prsid. Vienuolės 104 sv.; Stamford, BALF 36 skyrius 531; Waterbury, Anna Rogers 29.

Illinois

Melrose Park, BALF 117 skyrius 200.

Indiana

St. Mary of Woods, M. Indzelevičius 10.

Massachusetts

Cambridge, A. Daukantas 454; Lawrence, BALF 49 skyrius 27; So. Boston, BALF 17 skyrius 227.

New Jersey

Paterson, BALF 86 skyrius 629.

New Hampshire

Manchester, BALF 53 skyrius 50.

Nepalik be
DARBININKO
ir šiais metais.

PARSIDUODA nebrangiai piano armonika su 120 bass. gerame stovyje. Dėl kainos susitarsime. Matykite sekmdieniais iki 3 val. p.p. J. Sidlauską, 81 Thorndike St., E. Cambridge, Mass. (29)

PAIESKO

Adolfina Brigintaitė iš Viličių kaimo — Kartimo paieško savo seserį ir brolių — Praną, Edvardą, Bladą, Justiną, Helenos, Malvinos ir Elzbiotos.

% Farby Dining & Restaurant Framingham Square Framingham, Mass.

Moderniškas iliustruotas Pasaulio Lietuvių Magazinas.

LIETUVIŲ
DIENOS

Kaina: \$3.00 metams, \$1.50 pusei metų.

Adresas: 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

TREJANKA

Mūsų Trejanka yra pasaulinė Trejanka. Mūsų Trejankos šaknis, žievės, sėklos, lapai ir kiti dalykai surinkti nuo saulės tekėjimo ligi saulės nusileidimo. Japonijoje pirmą kartą saulė teka ir mūsų Trejanka prasideda iš Japonijos. Kinijos, Indo-Kinijos, iš Persijos, iš Egipto Prancūzijos, Ispanijos, Vakarų Indijos, Pietų Amerikos, Centrinės Amerikos, Meksikos, Šiaurės Amerikos, Canados — ir čia saulė leidžiasi. Įmerk Trejanką į rūgintę ir gerk po čerkutę viso pasaulio gerą mišinį 75 už pokelį Prisiūnėn su namus

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

W. J. Chisholm GRABORIUS

"Ameniškas Patarnavimas"

331 Smith St.

PROVIDENCE

Telephone

Ofiso: Dexter 1-562

Namų: PI. 6238

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave.,

Islington, Mass.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniko pristatome, vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS, Savininkas

220 E St., Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS
PO GLOBA MOTINOS SVČ.

Pirmininkė — Eva Markienė,

625 E 8th St., So. Boston, Mass.

Tel. South Boston 8-1298.

Vice-Pirmininkė — E. Gailienė,

8 Winfield St., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. — Stefanija Overkienė,

555 E 6th St., So. Boston, Mass.

Tel. So-8-6029.

Finansų Rašt. — B. Čiulienė,

409 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. So-8-0948.

Izdininkė — Ona Siaurys,

51 Tampa St., Mattapan, Mass.

866 E. 5th St., So. Boston, Mass.

Kasos GL — Elzbieta Aukštikalnytė,

110 H St., So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 v. vakar. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

Visais draugijos reikalais kreiptis pas protokolų raštininką.

SV. JONO EV. BL. PAŠALPINES
DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Viktoras Medonis,

21 Sanger St., So. Boston, Mass.

Vice-Pirmininkė — Vincas Stakutis,

684 Sixth St., So. Boston, Mass.

Protokolų Rašt. — Kazys Rustelka,

206 L St., So. Boston, Mass.

Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška,

440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.

Izdininkas — Stasys K. Griganičius,

599 E. Seventh St., S. Boston, Mass.

Maršalka — Jonas Žalkis,

22 Beethoven St., Roxbury, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio,

2 val. po pietų Parapijos salėje,

492 E 7th St., So. Boston, Mass.

Visais draugijos reikalais kreiptis pas protokolų raštininką.

ĮVAIRŲS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

Office Tel. SO 8-0948

Res. 37 Oriole Street,

WEST ROXBURY, MASS

Tel. PA — 7-1233-W

AUTOMATIC LAUNDRY

Namie skalbti neapsimoka

atneškite baltinius mums

kai bematant išskalbsime

gerai ir pigiai.

South Boston, Mass.

396 W. Broadway,

Lietuvis Charles J. Kay, sav.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

Funeral Home

254 W. Broadway

South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVICIUS

Laidotuvių Direktorius

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Koplyčia Šermenims Dykal

Tel. South Boston 8-2590

Avenue 2-2484

CASPER

Funeral Home

187 Dorchester Street

South Boston, Mass.

Joseph W. Casper

(KASPERAS)

Laidotuvių Direktorius ir

Balsamuotojas

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Koplyčia Šermenims Dykal

Tel. SO 8-1437

South Boston 8-3960

VYTAUTAS YAKAVONIS

Funeral Home

741 No. Main Street

Brockton, Mass.

V. YAKAVONIS

Laidotuvių Direktorius ir

Balsamuotojas

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Koplyčia Šermenims Dykal

Tel. Brockton 8-1580

WAITKUS

Funeral Home

197 Webster Ave.,

Cambridge, Mass.

PRANAS WAITKUS

Laidotuvių Direktorius

Balsamuotojas

Notary Public

Patarnavimas dieną ir naktį

vaizda moderniška koplyčia šermenims dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis.

Kainos tos pačios ir kituose miestuose

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

WAITT

Funeral Home

40 Emerson Ave.

Brockton, Mass.

Edward J. Waitt

(Waitekūnas)

Laidotuvių Direktorius

Balsamuotojas

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Koplyčia Šermenims Dykal

Tel. Brockton 3368

ZALETSKAS

Funeral Home

564 East Broadway

South Boston, Mass.

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas

Graboriai ir Balsamuotojai

Patarnavimas dieną ir naktį

Koplyčia šermenims dykal.

NOTARY PUBLIC

Tel. SO 8-0815

South Boston 8-2609

Tel. AV 2-4026

J. Repshis, M.D.

Lietuvis Gydytojas

495 Columbia Road

arti Uphams Corner

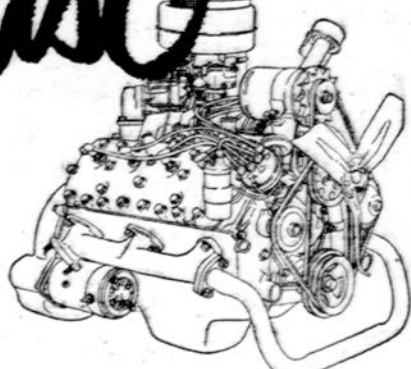
Dorchester, Mass.

Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8.

JIS YRA KUPINAS VERŽLUMO
It's an action-packed

Powerhouse
with 43 "Look Ahead" features

Built into every '51 Ford are 43 new long life features. You'll find Ford is easier to start with new Key-Turn Starting... easy to stop with Double-Seal King-Size Brakes.

...vienatinis žema
kaina V-8

Fordas yra vienatinis, kuris yra PUIKUS pajėgus karas... turinis V-8 inžiną. Jo jėga nebrangiai kainuoja... jis turi didelių patobulinimų. Fordas yra "Power Dome", duodantis aukštą spaudimą ir puikų traukimą su "reguliu" gasu.

tikrai taupus su automatišku Mileage Maker

Si sistema vieningai jungia carburator, ignition ir combustion, kad išspaudus paskutinį jėgos lašą iš gasolino lašo. Naujas Waterproof Ignition System užtikrina greitą startavimą visokiame ore.

su automatišku
važiavimo kontroliu

Patobulini "Hydra-Coil" Priešakinią Spyruoklę, nauji Shock Absorbers ir nauji Variable Rate užpakalinių spyruoklių su Suspension ir patys nusistato prisitaikindami prie kelio.

You can pay more
but you can't buy better than

Ford V8

COME IN TODAY AND
"TEST DRIVE" A '51 FORD

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

Šv. Blažiejaus diena
Šeštadienį bus vyskupo kaninio šv. Blažiejaus diena. Jo vardu bus žmonijai laiminamas: po šv. mišių, 3 v. p.p. ir vakare po pamaldų, kurios prasidės 7:30 valandą.

Per paskutines šv. mišias, kurios prasidės 8 v. r., parapijos vaikai bendrai priims šv. Komuniją.

Pamaldos

I ateinantį penktadienį bus netik Saldžiausio V. J. Širdies garbinimo diena, bet ir Marijos šventė. Maldos Apaštalavimo Draugijos intencija šventos mišios bus laikomos 6:30 v. r., kitos šv. mišios bus 7 v. r. ir 7:30 v. r. Prieš 8 v. r. bus šventinamos žvakės, ir giedamos šv. mišios už parapiją bei sakomas pamokslas. Vakare šv. Valanda. Po to bus Apaštalavimo Draugijos pamaldos ir susirinkimas.

Išpažintys bus klausomos ketv., per šv. mišias, 3 v. p.p. ir 7:30 v. v.; penktadienį, per šv. Mišias, 3 v. p.p., ir 7:30 val. vak.

Ragina pasirengti gavėniam

Už poros savaitių jau pradėsime šv. Gavėnę. Šv. Petro parapijos kunigai ragino žmones ruoštis prie gavėjimo ir gavėti, kaip bažnyčia įsako. Susilaikyti netik nuo valgių, gerimų, bet ir nuo pasilinksminimų, išsiūlykų; pašvęsti laiko geriems skaitymams, mąstymams, maldai, viešoms pamaldoms.

Arkiyviskupas Cushing ragina visą vyskupiją Gavėnios metu kas gali išklausti šv. mišių kiekvieną rytą. Išakieklebams laikyti gavėnios pamaldas.

Todėl, šv. Petro parapijos bažnyčioje bus laikomos ekstravėlybos šv. mišios, būtent, 9 val. Graudūs Verksmai giedami sekmadieniais 2:30 v. p.p., gavėnios pamaldos — trečiadienį vakarais ir stacijų vaikščiojimas penktadieniais 3 v. p.p. ir 7:30 v.v.

Tretininkų pamaldos bus laikomos trečiadienį vakare, po šv. Teresės novelos pamaldų.

Blynų vakarienė

Sekmadienį, vasario 4 d. 3 val. p.p. parapijos salėje 492 East 7th St. įvyksta blynų vakarienė, kuri užtruks iki 8 val. vak. Bus gerimų, valgių, muzikos, progos įvairiausioms dovanoms, kurių viena iki \$100.00. Visas pelnas skiriamas bažnyčios taisyms. Tad visi į blynų vakarienę.

Pirmoji klasė pamokų metu

Kun. dr. Petras Celiešius šiomis dienomis atvykęs iš Vokietijos aplankė Bostoną ir čia gyvenančius savo pažįstamus bei bičiulius. Pastoviai apsigyvens Čikagoje.

Federacijos susirinkimas

Ivykęs sausio mėn. 28 d., išsiviešėjo naują valdybą: pirmininkas — p. Andrius, vice-pirmininkas p. Valkavičius, sekretorius — p. Jocyte, išd. — p. Sinkevičius. Federacijos Bostono skyrius rengia gegužės mėn. 13 d., per Sekmines, iškilmingą socialinių enciklikų suakties minėjimą. Iškilmės rengti išrinkta speciali komisija, kurią sudaro: kun. K. Mažutis, dr. Kaladė ir kompozitorius Jeronimas Kacinskas. Atstovais i Federacijos seimelį, kuris įvyks vasario mėn. 25 d. Cambridge, išrinkti: kun. K. Mažutis, Vincas Stakutis, Vincas Širka, Viktoras Medonis ir Vyčių atstovas p. Ulevičius.

Mabel Zapanaitė

registruota slaugė, iš Lawrence, Mass., paskirta Bostono College School slaugių fakulteto profesoriaus asistentė. P-lė M. Zapanaitė yra buvusio "Darbininko" presmano, p. Zapano, duktė.

Kuriasi lietuviškos šeimos

Vas. 3 d., 2 v. p.p. Mykolas J. Kunigėnas, gyv. 769 Turnpike St., Stoughton, susituokė su Ona Lugaite, gyv. 179 W. 5th St.

2:30 v. p.p. naujakūris Jonas Budrys susituokė su lietuvaite amerikiete Gertruda Kibildaitė, gyv. 218 W. 5th St., So. Boston.

Juozas Kanusky (Černiauskas)

Sausio 27 d. mirė pirmojo pasaulinio karo veteranas Juozas Kanusky (Černiauskas), gyv. 1 Howe ave. Jis vis dirbo. Nuėjo į rūšį ir ten sukritė. Nugabentas į miesto ligoninę, kur tą patį rytą ir mirė. Kilęs iš Pakilės parapijos, Ukmergės apskr. Paliko skaudžiam nuliūdime žmoną Veroniką (Nauskaitę), sūnų Edvardą ir dukterį Veroniką Stakutienę. Pasarvotas pas laidotuvių direktorių D. A. Zaletską, 564 Broadway. Laidojamas sausio 30 d., 9 val. ryt.

Mirė Naudžiūnų žentas

Sausio 19 d. mirė Joseph Norton, gyv. So. Bostone. Jis buvo Kazio ir Cecilijos Naudžiūnų žentas. Palaidotas sausio 22 d. iš šv. Brigitos par. bažnyčios. Liko dideliame nuliūdime vėlionio žmona Monika (Naudžiūnaitė) ir jos tėveliai. Patarnavo D. A. Zaletskai, laidotuvių direktoriai, kurių koplyčioje vėlionis buvo pasarvotas.

Prof. J. Puzinas Bostone
Prof. Dr. J. Puzinas, Lietuvos archeologas, prieš karą dirbęs Kauno ir Vilniaus universitetuose, o Vokietijoje buvęs Baltijos universiteto rektorium, dabar profesoriauja Philadelphiaje. Praėjusį šeštadienį jis atvyko į Bostoną ir dalyvavo Rašytojų klubo susirinkime. Buvo užėjęs taip pat į "Darbininko" redakciją drauge su inž. J. Gimbutu.

Petrus Užbalis

Sausio 27 d., staiga mirė, savo namuose, 175 W. 2nd St., So. Bostone. Palaidotas sausio 29 d. Buvo susilaukęs 75 m. amžiaus.

Užsisakė "Darbininką" dvejiems metams

Praėjusį šeštadienį Mrs. Shatas iš No. Abington, Mass., lankėsi "Darbininko" administracijoje ir ta proga užsisakė laikraštį dvejiems metams ir kalendoriaus fondan paaukojo \$1.00.

Sokių klube neleidžia gerti

Šeštadieniais rengiami šokiai Bostono miesto klube ir pelnas skiriamas Newman klubams. Buvo kreiptasi į Bostono miesto tarybą prašant leidimo šokių metu pardavinėti vyną ir alų. Leidimą tarybos pirmininkė Mary E. Driscoll griežtai užprotestavo ir leidimo nedavė. Šokių rengėjai, Edmund F. Ward, Jr. ir jo brolis Lewis iš Belmont, įrodinėjo, kad be gerimų negali apmokėti išlaidų, kurių susidaro iki \$300. Mary E. Driscoll užklausė: "Ar jūs norite įrodyti, kad be alaus negalite patraukti jaunimo į šeštadienį vakarus, kai groja gera ir linksma muzika ir susirenka gera kompanija? Aš tam netikiu. Leidimo nepasirašysiu".

ATSISAUKIMAS Į TREMTINIUS TEISININKUS

Mieli Kolegos! Iš apie 300 300 lietuvių teisininkų, atsidūrusių tremtyje, dauguma iš emigravo į USA, tačiau dar nemaža, ypač ligoniai ir ne-darbingieji, dar tebevangsta tremties stovykloje ar sanatorijose, be jokios vilties iš-emigruoti. Jų liūdini laišukai byloja apie labai skurdžias jų dabarties gyvenimo sąlygas, kurios, pasibaigus IRO globali gal dar pasunkėti. Jie karčiai skundžiasi, kad buvę jų kolegų ir bendradarbiai juos pamiršo: neatsakinėja į laiškus,

Magdalena Ravotas

gyv. 43 Robinson St., Dorchester, mirė sausio 24 dieną. Palaidota šešt. sausio 27 d. iš šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčios. Liko dideliame nuliūdime vėlionės seserys — Mrs. Sophie Filippi ir brolis Stasys Ravotas.

Iškritę per langą

Antraadienį, sausio 23 d. išpuolė pro langą iš trečio aukšto Adomas Andriulis, gyv. 31 Morris St., Lynn, Mass. Nuvežtas į ligoninę ir penktadienį, sausio 26 d. mirė nuo sužeidimo. Jis buvo 69 m. amžiaus. Paliko žmoną, dvi dukteris ir du sūnus.

Nenumesk perskaite

DARBININKO

Iduok kitam, kas jo nematė ir neskaitė.

Dėkingi Bostoniečiams

P. L. B.

Vokietijos Krašto Valdyba
3. I. 1951

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Bostono Skyriui (per skyriaus išdininą p. A. Matjuską)

Brangūs Tautiečiai!
Gavome pirmąją Jūsų skyriaus auką Vokietijos lietuvių gimnazijos Diepholze reikalingam.

Jūs galite įsivaizduoti ir suprasti, su kokiais dėkingumo ir vilties džiaugsmu sutinkame Jūsų išsiųstą brolišką pagalbą ranką!

Savo gimnaziją pavadiname VASARIO 16 vardu. Tebūnie tai visus lietuvius jungiantis simbolis kovoje dėl Lietuvos laisvės. Turėsime dar kartą atstatyti vasario 16 aktą. Kova dėl to, kurioje plotmėje ir kokiomis priemonėmis ji būtų vykdoma, yra kiekvienam tauriam ir dvasiai dar gyvam lietuviui šventas įsipareigojimas. Šiuo metu vienas svarbiausių uždavinių — kur

nėra tinkami mūsų vaikų auklėtojai... Iš 2500 mokyklinio amžiaus lietuvių kol kas vos nepilnus 400 laikome savo rankose, o kiti virš 2000 tuo tarpu atiduoti vokiečiams. Mes darome viską kas mūsų galioje yra, kad kuo daugiau savo vaikų išgelbėtume. Bet skurdas ir tuščios rankos paraližuoja kad ir geriausius sumanymus.

I Jūs tat, broliai lietuviai, kuriems Apvaizda lėmė geriau ir saugiau įsikurti, ir šaukiamės: nepamirškite mūsų darbo ir pastangų paremti savo aukomis. Mes vykdomė įsakyką, kurį mums skelbia Sibiro kankinių kančios ir partizanų kraujas: "Neatiduokite nė vieno Lietuvos vaiko kitoms tautoms! Mes kenčiame ir kovojame už ateinančių Lietuvos kartų laisvę ir ateitį — išsaugokite bent jus, laisvieji broliai, savo vaikus!"

Nuo šito įsakymo nėra laisvas nė vienas lietuvis, nors ir

Vokietijos Lietuvių Vasario 16 Gimnazija Diepholze
Mokytojai ir mokiniai

tik galima išlaikymas lietuviškų mokyklų. Tų mokyklų uždavinys — išgelbėti ir apsaugoti nuo nutaustimo mūsų jaunuosius ir išmokslinti jų lietuviškoje dvasioje. Vokiečiai mokytojai, kurie dar garbina kraugerius kryžiuočius,

į kraštą pasaulio jis nukeliautų.

Mūsų darbas ir pastangos — o viso pasaulio lietuvių uarama — lėšos įgalins mus tęsti šiame bendrame visos tautos reikale.

Šiuo metu turime virš 100 gimnazijos mokinių, kurių pusė — Maž. Lietuvos lietuviai. Jie išlaikyti mums tuo tarpu yra gana sunku. Todėl tikimės, kad didesnės lietuvių užjūrio kolonijos apsiims globoti bent po vieną gimnazijos klasę (15 - 20 mokinių). O gal atsiras pasiturinčių tautiečių, kurie apsiimtų leisti i mokslus po vieną lietuvių moksleivį. Vieno moksleivio išlaikymas ir mokslas per mėnesį kainuos apie 10 dol. Mes paruošime sąrašus su smulkesniais tokių remtinių moksleivių aprašymais ir fotografijomis ir nusiųsime suinteresuotiems geradariams pasirinkimui.

Paskiras gimnazijos klases pavadinsime tų miestų ar organizacijų vardais, kurios tas klases globos, kitaip sakant, kurios tų klasių mokinius išlaikys ir reguliariai siųs paramą.

Nors gal ir nekuoklu, bet vis dėlto drįstame pareikšti viltį, kad Bostono lietuviai pajęs suorganizuoti paramą vienai klasei. Tur būt, nebūtų labai sunki našta tokiai gausiai ir pajęgiai kolonijai surinkti kas mėnuo po 80-100 dolerių? Svarbiausia būtų, kad šiuo reikalu kuri nors organizacija ar pavienis asmuo imtųsi iniciatyvos, kaip tat jau kitur yra.

Su stipria viltimi pasiliekaime ir reiškiamo pagarbą

Pr. Karalius,

PLB Vokietijos Krašto V-bos Sekretorius

ir

Svietimo Inspektorius.

Dabarties Pastabos

SOTUS ALKANO NEATJAUČIA

• Visi gerai žinome, kiek Amerikos lietuviai prisidėjo prie Lietuvos atstatymo savo nuolatiniams reikalavimais ir prašymais pas tų laikų didžiųjų valstybių vadus. Nemažesnės svarbos turėjo jų aukas Lietuvos valstybei ir pavieniams asmenims. Tas duosnumas ir nuosirdumas nesumažėjo, kai dalis mūsų tautiečių atsidūrė Europoje. Kiek suaukota daiktų, kiek pasiųsta pinigų, kiek išduota afidevitų ar darbo - buto garantijų? Pagal Amerikos lietuvių išduotas garantijas jau atvyko virš 24,000 tremtinių ir dar nemaža dalis yra pakelėj.

Atvykus tiek naujųjų ateivių, visi tikėjosi, kad šelpimo darbas dar labiau padidės, kad senosios lietuvių organizacijos sustiprės, kad laikraščių prenumeratoras paaugs, bet tenka konstatuoti, kad iki šiol tos viltys neišsipildė.

Jie per metus dvejus užmiršo vargo ir bado dienas Vokietijos lageriuose, kai gautą savaitės maisto davinį galėjo suvalgyti per 2-3 dienas, o kitoms dienoms turėjo prisipirkti arba maitintis atsiųstu siuntiniu Amerikoj gyvenančio giminaičio. Dabar Vokietijoj padėtis dar labiau pasunkėjo, bet šelpimas ir dovanos sumažėjo.

Cia norisi paminėti du laiškus, iš Vokietijoj stovyklose gyvenančių šeimų. Jos tada džiaugėsi ir dėkojo už siuntinius ir garantijas.

• Brangūs mūsų dėdė! Išmesti iš Tėvynės laivo ir žiaurios tikrovės blaškomi klatinguose gyvenimo verpetuose, jau netekę vilties iš jų išsigelbėti, staiga susilaukėme Tamstos siunčiamą laivelį ir irklą, kuris padės mums išplaukti iš tos tamsybių srovės. Aukodami savo dėkingumo maldas Aukščiausiajam už Tamstą, Brangus Dėdė, nebegalime iš džiaugsmo suprasti, už ką gerasis Dievas siunčia mums šią palaimą. Ar mūsų menkos maldos tapo išklausa, ar mūsų tėvųjų ir artimųjų kančios Sibire išaukė Jojo gailestingumą.

Nebežinau nei kaip atsidėkoti Tamstai už vertingus siuntinius, kurie gelbsti mus nuo skurdo. O dar daugiau trūksta žodžių savo dėkingumui išreikšti už tą didžiąją ir kilniąją Jūsų pagalbą, kuri išgelbėjo mus iš neviltes. Dabar mes esame labai laimingi laukdami tos mūsų gyvenime sprendžiamos dienos, nes nuo jos priklausys ir mūsų vaikų ateitis. Amžinai dėkingas Tamstai Jus nuosirdžiai mylintis Jonas". Mattenberg, 1948 m. rugsėjo mėn. 19 d.

Toliau tame pat laiške atskirai padėką parašė Jono žmona ir du vaikučiai.

• Kitas tremtinys 1948 m. balandžio 3 d. rašo iš kitos stovyklos:

Brangūs Broliai! Šiandien gavau Jūsų siuntinį su maistu, už kurį labai nuosirdžiai dėkoju. Jūs žinote, kad stovyklose maistas nuolatins blogėja. Bet mes neturime pasirinkimo apiešti jas. Tik mažytė dalis ir tai pačių pajėgiausių ir viengunių gali emigruoti. Nacių kacetai ir kalėjimai išmokė mus nedavalyti ir pakentėti, bet aš turiu žmoną ir vaikus, kurie yra dalėlė mūsų tėvynės ateities, jiems pagalba yra reikalinga.

Dar sykį nuosirdžiai dėkojame. Šis Jūsų siuntinys tebūnie pavyzdžiu ir simboliu, kad lietuvis moka ne tik kovoti ir kentėti, bet taip pat užjausti, suprasti ir padėti savo broliui. Baltas".

• Tos abi šeimos jau apie pusantros metų gyvena Amerikoj. Turi gerus darbus. Viena net ir namelį įsigijo. Tačiau, kai prieš Kalėdas pasiūliu paaukoti bent dolerį kitą seneliams bei ligoniams, likusiems Vokietijoj, arba bent už 25 ct. nupirkti 3 bilietus "BALF" loterijos, tai gautas trumpas atsakymas "negaliu".

Tas "negaliu" pasakytas ne dėl to, kad pinigų neturėtų, bet kad per daug greit užmiršo sunkias stovyklos dienas Vokietijoj ir tuos ypatingai saldžius padėkos laiškus savo geradariams Amerikoj.

• Šelptinų lietuvių skaičius Europoj yra nemažas. Ten liko dar apie 10,000 asmenų. Daugiausia seneliai, ligoniai, motinos su vaikais. Štai vienas rašo iš Muncheno ligoninės: "Mano padėtis visais atvejais yra labai sunki. Po operacijos mano svoris nukrito iki 88 svarų, būtinai reikalinga sustiprėti, gerai valgyti, bet ligoninėje gauni šaltas bulves ir špinatą". Kitas privaciai gyvenantis Vokietijoj buv. advokatas rašo: "Esu jau arti 80 metų. Per 4 metus gyvenau 5 lageriuose. Dabar gyvenu privačiai, turiu šaltą kambarį, trūksta šiltų apatinių bei viršutinių drabužių. Esu tikras ligų maišelį, nes mane kankina sklerozas, reumatizmas, gerarojus, netvarkingai veikia skilvis".

• Reikia manyti, kad šiemet tokių "Jonų" ir "Baltrų" tremtinių tarpe nebeatsiras ir visi plačiau atskleis savo pinigines ir gausiau aukos BALF-ui dėl vargstančių šelpimo Europoj ir labiau pajus savo tiesioginį uždavinį: kovoti dėl Lietuvos laisvės atgavimo ir per ALT-ą bei VLIK-ą tai kovai nepagalės didesnių sumų.

J. K. Juozaitis.

Nepamiršk atsilyginti už

DARBININKĄ,

kuris tavęs aplankyti nepamiršta.

Niekad nevėlu užsisakyti mėnesinį religinio — patriotinio turinio laikraštį

"ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELĮ",

kuris aplink save yra sutelkęs daug žymių bendradarbių ir kurį šiandien mieliai skaito lietuviai pasaulyje.

"ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELĮ"

leidžia

Tėvai Pranciškonai, Kennebunk Port, Maine

Prenumeratoros kaina: metams 2 dol.